

Измене прописа

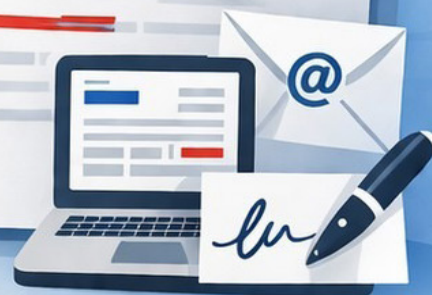
НОВИНЕ

Правилник о ПДВ-у

Измењено

Правилник о електронском фактурисању

Србија - Златибор, водопад Гостиље

ДИВНА

Здравствена Вода Србије

Дивна вода стиже до нас право са извора у најкраћем могућем року. Кад је пијемо, осећамо се као да стојимо у најлепшој природи, док се у позадини чује тихи жубор, који смирује и опоравља. Дивна вода нас поново повезује са природом, али и са нама самима.

Све Дивна воде су висококвалитетне и извиру на местима нетакнуте природе. Изворног квалитета и свеже, доспевају у чашу Корисника после само неколико дана од пуњења на извору. Могу се конзумирати свакодневно и у неограниченим количинама.

Свака од њих је другачија и на неки посебан начин благотворно делује на људски организам.

Претплатите се на неки од наших повољних пакета за правна лица или домаћинства и уживајте у здравој и свежој води на послу или код куће!

www.divnavoda.rs

ЦЕНТАР ЗА ВРГУ О ДИВНИМ КОРИСНИЦИМА
0800 111 111

ПОСЛОВНИ САВЕТНИК

ISSN 2560-3221

Година X, број 113,
МАЈ 2026.

Оснивач и издавач:

ИНГ-ПРО

Издавачко-графичко д.о.о.
Београд, Веле Нигринове 16а

За оснивача и издавача:

Горан Грчић и Владимир Здјелар

Главни и одговорни уредник:

Др Маријана Жиравец Младеновић

Аутори чланака у овом броју су:

мр Жељко Албанезе;
др Маријана Жиравец Младеновић,
главни и одговорни уредник часописа
„Пословни саветник“;
дипл. екон. Тања Ђелкапић,
самостални саветник у Министарству
финансија.

Технички уредник:

Милена Станковић

Лектура:

Милица Радованчев

Графичка припрема:

Мирослав Арамбашић

Штампа:

Марго-арт, Београд

Редакција:

Веле Нигринове 16а, 11000 Београд
тел: +381 11 2836 890
факс: +381 11 2836 474
имејл: urednik@ingpro.rs

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд
657

ПОСЛОВНИ саветник : часопис за
рачуноводство, финансије и порезе / главни
и одговорни уредник Маријана Жиравец
Младеновић. - Год. 1, бр. 1 (јан. 2017)- . -
Београд : ИНГ-ПРО, 2017- (Београд : Digital
art). - 30 cm

Месечно. - Друго издање на другом
медјуму:
Пословни саветник (Online) = ISSN 2560-
3825
ISSN 2560-3221 = Пословни саветник
COBISS.SR-ID 228469260

Часопис можете поручити телефоном:
011/2836-820, 2836-821, 2836-822
или имејлом: office@ingpro.rs

Уводна реч уредника

Слуша Марица вебинар о изменама Правилника о ПДВ-у и електронском фактурисању, па је појачала звучник до даске, одзвања кућа, а онда се, наравно, чује и у радионици. Након неког времена Милутин обуче хавајску кошуљу и ушуња јој се у канцеларију: „Е, Маре, што ниси пустила неку добру музикицу за душу да буде и мени занимљиво у каналу?”

„Ма, мани ме се, Милутине, теби је само до шале”, одбруси му Марица и не подиже поглед с презентације.

Не одустаје Милутин: „Како сам ја чуо, ви, Маре, све радите преко тог СЕФ-а, па ћете потпуно да се одродите од људи и клијената. Где је оно лепо време кад су ти клијенти све папирчине доносили у фасциклама, кутијама и кесама. Сећаш ли се Периних фактура, које су свакако имале и уметничку вредност јер је на свакој флека од боје, па се тачно види како је кречило код којег клијента? Или Зоркине, на којој је отисак шољице за кафу јер, кад преврне шољицу, мора негде и да је прислони, да се просуши пре него што судбину из ње прочита? А онда и све оне са траговима жвакаће гуме или исцепане само делимично јер их је до’ватио пас, па их мало жвакнуо?”

Марица тек тада подиже поглед са екрана и зачуди се: „А где нађе ту кошуљу, драги Милутине?”

„Спремам се за бању – идемо за Први мај, већ сам звао да резервишем”, саопшти Милутин тријумфално.

„Ма, ништа од бање, ја да идем не могу, морам да читам преко празника ове измене у правилницима да ми се лепо слегне!”

На Маричином екрану тече презентација. Загледа се у слајд на ком је крупним словима писало: „Поједностављења приликом издавања документа о измени основице”. Помисли како се у ствари све у животу стално мења – поједностављује или усложњава: правилници, рокови, обрасци, системи, навике, па чак и Милутинове кошуље, које, руку на срце, некад нису биле оволико застрашујуће. Потом погледа ка радионици и довикну кроз широм отворен прозор:

„Милутине, пакуј ту кошуљу, али, да знаш, у бању носим и правилнике!”

Из канала се зачу задовољан глас: „Само ти понеси, Маре. Важно је да се и ти мало ажурираш.”

За онога који свакодневно ради и ствара новине су нужност. Ако им се само тврдоглаво одупире, ограничава свој напредак, а ако им се не размишљајући препушта, грешке су неминовне. У свему томе најважнији су одмереност и разумевање, уз неговање сопственог знања, вештина и снаге да се препреке превазилазе, баш као што је Меша Селимовић написао: „Може се чак рећи да је готово друштвена обавеза да будеш прилагодљив, бар онолико колико ти допушта твоја поштена природа и твој понос, иначе ћеш трошити своју енергију на непотребне сукобе, уместо да учиниш нешто корисно. А сигуран сам да си способан за оно што ће те издвојити, јер си културан, осјећајан, храбар у оном најљепшем смислу – да не будеш као други.”

Ваша Маријана

ЕЛЕКТРОНСКО ФАКТУРИСАЊЕ

Измене и допуне Правилника о електронском фактурисању које се примењују почев од пореског периода април 2026. године.....	6
1 Издавање авансног рачуна.....	6
2 Исказивање података у електронској фактури у динарима, односно у страниј валути, у зависности од валуте у којој се врши наплата.....	7
3 Исказивање негативних односно позитивних бројева приликом употребе пореских категорија при издавању електронске фактуре.....	7
4 Друга документа која се издају/примају преко СЕФ-а, односно чувају у овом систему	7
5 Збирно евидентирање ПДВ-а уколико није издата електронска фактура за промет на мало извршен имаоцу корпорацијске картице, односно субјекту јавног сектора на његов захтев	8
6 Збирна евиденција ПДВ-а и Евиденција претходног пореза не сачињавају се за порески период у ком је отпочета ПДВ активност и порески период у ком је престала ПДВ активност обвезника ПДВ-а.....	8
7 Измене у обухвату података који се исказују у Збирној евиденцији ПДВ-а	8
8 Кориговање и сторнирање Збирне и Појединачне евиденције ПДВ-а.....	9
9 Исказивање података о смањењу основице и ПДВ-а у Збирној евиденцији ПДВ-а	10
10 Статуси евиденција ПДВ-а.....	11

Евидентирање претходног пореза (ЕПП) у СЕФ-у почев од пореског периода април 2026. године у складу са изменама Правилника о електронском фактурисању	12
1 ЕПП не сачињавају се за порески период у ком је отпочета ПДВ активност и порески период у ком је престала ПДВ активност обвезника ПДВ-а	12
2 Исказивање података у ЕПП по основу сторнирања	12
3 Измене у подацима који се аутоматски уносе у ЕПП.....	14
3.1 Аутоматски унос по основу сторнираних електронских фактура	14
3.2 Аутоматски унос по основу сторнираних појединачних евиденција ПДВ-а – интерни рачун.....	16
4 ЕПП која садржи непотпуне податке или су подаци погрешно исказани обавезно се коригује.....	17

РАЧУНОВОДСТВО

Рачуноводствено обухватање повраћаја добара добављачу.....	18
1 Враћање добара у складу са МСФИ.....	19
1.1 Рачуноводствено обухватање продаје с правом повраћаја.....	19
1.2 Враћање неисправних добара у оквиру гаранције.....	22
2 Враћање добара у складу са МСФИ за МСП.....	23
3 Враћање добара у складу с Правилником за микро и друга правна лица.....	24
4 Примери рачуноводственог обухватања повраћаја добара	24
Пример 1: Повраћај дела робе услед несаобразности која је констатована одмах по пријему добара	24
Пример 2: Накнадни повраћај робе која не одговара спецификацији.....	26
Пример 3: Уговорени повраћај непродате робе којој је истекао рок трајања.....	27
Пример 4: Повраћај добара извршен у једном пореском периоду, а услови за смањење обавезе за ПДВ (односно претходног пореза) испуњени у наредном пореском периоду	28
Пример 5: Уговорени повраћај непродате робе (повраћај извршен до дана одобравања финансијских извештаја)	29
Пример 6: Уговорени повраћај непродате робе (повраћај извршен након дана одобравања финансијских извештаја)	31
Рачуноводство трговине на мало половним добрима (second hand shop).....	33
1 Утврђивање основице за обрачун ПДВ-а када се примењује посебан поступак опорезивања	34
1.1 Продајна цена половног добра	35
1.2 Набавна цена за потребе утврђивања опорезиве разлике у цени.....	36
1.3 Обрачун ПДВ-а по основу наплате аванса за промет половних добара	40
1.4 Евиденције ПДВ-а у вези са посебним поступком опорезивања	40

1.5	Исказивање у обрасцу ПОПДВ и Збирној евиденцији у СЕФ-у	40
2	Почетно признавање залиха	44
2.1	Веродостојна рачуноводствена листина по којој се врши почетно признавање.....	44
2.2	Одређивање јединице мере при набавци	45
2.3	Калкулација малопродајне цене у посебном поступку опорезивања.....	45
2.4	Набавка неисправних половних добара, поправка и продаја.....	50
2.5	Утврђивање набавне цене продате робе применом методе продаје на мало.....	51
3	Евиденције из области трговине	53
4	Фискализација промета на мало половних добара	54
5	Закон о заштити потрошача	54
6	У истом објекту продаје се роба по посебном поступку и роба по општем поступку опорезивања ПДВ-ом.....	55
Рачуноводствено евидентирање пореске обавезе утврђене решењем у поступку пореске контроле.....		57
1	Пореска обавеза утврђена у поступку контроле као грешка из претходног периода	57
1.1	Пореска обавеза утврђена у поступку контроле као грешка пореског органа	58
2	Порез на додату вредност утврђен решењем пореског органа	59
2.1	Пореска обавеза по основу необрачунавања ПДВ-а	59
2.2	Пореска обавеза по основу неосновано коришћеног права на одбитак претходног пореза.....	62
3	Порез на добит утврђен решењем пореског органа	64
3.1	Порез (на добит) по одбитку утврђен решењем пореског органа.....	65
4	Порез на доходак грађана и доприноси утврђени решењем пореског органа.....	65
5	Порези на имовину утврђени решењем пореског органа	66
6	Евидентирање камате због неблаговремено плаћених јавних прихода	66
7	Порески третман пореске обавезе и камате у пореском билансу	67
7.1	Главница пореске обавезе као порески признат расход.....	67
7.2	Камата као порески непризнат расход.....	68
7.3	Поступак у случају поништавања решења пореског органа.....	68

ПОРЕЗИ

Измене и допуне Правилника о ПДВ-у које се примењују почев од пореског периода април 2026. године.....		70
1	Изградња зелених површина као промет из области грађевинарства	71
2	Утврђивање пореске основице проценом.....	72
3	Утврђивање основице у послу размене добара и услуга	72
4	Обавештење примаоца о претходном порезу	73
5	Обавеза издавања авансне фактуре и прописивање случаја када не мора да се изда.....	74
6	Начин исказивања података у фактури у случају када се накнада наплаћује у иностраној валути	75
7	Издавање е-фактуре на захтев субјекта јавног сектора за промет извршен из малопродаје.....	75
8	Остале измене.....	76
8.1	Прецизирање одредбе којом се уређује начин утврђивања пореске основице приликом промета објекта који је дограђен	76
8.2	Мogućност издавања рачуна за промет за који не постоји обавеза издавања рачуна.....	76
Измена пореске основице (смањење и повећање) према правилима која се примењују почев од пореског периода април 2026. године		77
1	Услови за смањење обрачунатог ПДВ-а по основу смањења основице и одређивање пореског периода за који се остварује право на смањење ПДВ-а по том основу	78
1.1	Смањење основице за промет за који је порески дужник лице које је промет извршило.....	78
1.2	Смањење основице за промет за који је порески дужник прималац.....	80
2	Враћање добара – у свим случајевима и безусловно сматра се да је дошло до измене основице, а не до новог промета ...	82

САДРЖАЈ

3 Моменат настанка/смањења пореске обавезе по основу повећања односно смањења основице.....	82
4 Поједностављења која се тичу издавања документа о смањењу и документа о повећању	83
4.1 Обавезни елементи документа о смањењу односно повећању који се издаје као е-фактура.....	85
Исправка претходног пореза услед накнадне измене основице и сторнирања према правилима која се примењују почев од пореског периода април 2026. године	86
1 Смањење претходног пореза услед измене основице	86
1.1 Смањење претходног пореза за промет (односно аванс) за који је порески дужник испоручилац добара или услуга (односно лице које је примило аванс)	86
1.2 Смањење претходног пореза за промет (односно аванс) за који је порески дужник прималац добара или услуга (односно лице које је платило аванс)	87
2 Накнадно повећање основице	88
3 Исправка одбитка претходног пореза по основу сторнираних рачуна и докумената	89
3.1 Смањење претходног пореза по основу сторнирања	91
3.2 Повећање претходног пореза по основу сторнирања.....	93
Евиденција ПДВ-а и исказивање података у обрасцу ПОПДВ по основу сторнирања у складу с новим правилима почев од пореског периода април 2026. године.....	94
1 Подаци по основу сторнирања не исказују се у пољима 8е.3 и 8е.4 обрасца ПОПДВ	95
2 Начин исказивања података о сторнираним документима у обрасцу ПОПДВ.....	95
2.1 Сторнирање рачуна/докумената <u>испоручиоца</u> добара/услуга – пореског дужника.....	96
2.2 Сторнирање рачуна/докумената <u>испоручиоца</u> добара/услуга који није порески дужник.....	98
2.3 Сторнирање интерног рачуна примаоца добара/услуга – пореског дужника.....	98
2.4 Сторнирање рачуна/докумената <u>примаоца</u> добара/услуга који није порески дужник.....	100
2.5 Сторнирање рачуна/докумената по основу трансакција за које не постоји обавеза обрачунавања ПДВ-а.....	102
Правила издавања и нови рок за сачињавање интерног рачуна почев од пореског периода април 2026. године.....	103
1 Рок за сачињавање интерног рачуна	103
2 Начин сачињавања интерног рачуна.....	104
3 Садржина интерног рачуна	105
3.1 Садржина интерног рачуна који сачињава порески дужник који НИЈЕ корисник СЕФ-а.....	105
3.2 Садржина интерног рачуна који сачињава порески дужник који ЈЕСТЕ корисник СЕФ-а.....	106
4 Поједностављења приликом сачињавања интерног рачуна за измену накнаде	107
4.1 Исказивање податка о датуму настанка пореске обавезе, односно датуму смањења накнаде или аванса.....	107
4.2 Могућност сачињавања једног интерног рачуна по основу свих повећања, односно свих смањења у пореском периоду на основу закљученог уговора	108
Поступак ликвидације са аспекта ПДВ-а	109
1 Обавештење о промени пословног имена.....	109
2 Продаја имовине у поступку ликвидације.....	110
2.1 Продаја појединачне имовине	110
Пренос целокупне или дела имовине уз примену члана 6. став 1. тачка 1) Закона о ПДВ-у	112
3 Пренос имовине члановима друштва које је у ликвидацији	112
4 Право на одбитак претходног пореза у поступку ликвидације	113
5 Исправка одбитка претходног пореза због отварања поступка ликвидације	114
6 Брисање из евиденције обвезника ПДВ-а због окончања поступка ликвидације	116
6.1 Одређивање дана престанка ПДВ активности	117
6.2 Попис добара и датих аванса и сачињавање пописних листа.....	117
6.3 Достављање изјаве у ситуацији када се не достављају пописне листе.....	117
6.4 Исказивање исправке одбитка претходног пореза у обрасцу ПОПДВ.....	119
6.5 Подношење последње пореске пријаве и плаћање ПДВ-а	119

ЗАРАДЕ

Трошкови и порески третман систематских прегледа запослених из средстава послодавца	121
1 Основна намена систематских прегледа	121
2 Порески третман примања запослених у случају плаћања трошкова систематских прегледа.....	122
3 Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе приликом пружања здравствених услуга систематских прегледа	123
4 ПДВ третман услуга систематског прегледа	123
5 Рачуноводствено евидентирање	124
Исплате запосленима за време војне обавезе.....	124
1 Исплата накнаде зараде запосленом који је у резервном саставу за време проведено на војној вежби	125
2 Накнада плате државних службеника и намештеника када су на војној вежби.....	127
3 Накнада за време војне вежбе лицу у резервном саставу које самостално обавља делатност.....	127
4 Новчана накнада лицу у резервном саставу које није осигурано по основу запослења или обављања самосталне делатности	128
5 Начин исплате накнаде за време обављања војне вежбе.....	128
6 Исплата накнаде трошкова војнику на служењу војног рока, односно лицу у резервном саставу.....	129
Нови правилник за повраћај више плаћеног доприноса за обавезно социјално осигурање – пример примене за 2025. годину –	130
1 Повраћај више плаћеног доприноса.....	130
1.1 Највиша годишња основица доприноса за 2025. годину.....	130
1.2 Захтев за издавање уверења о основици на коју је плаћен допринос за претходну годину.....	131
1.3 Обрачуни за повраћај више плаћених доприноса за социјално осигурање	132
1.4 Уверење Фонда ПИО о основици на коју су плаћени доприноси.....	134
2 Престанак плаћања доприноса на уговорене накнаде у току текуће године.....	135

СТАТИСТИКА

Календар пореских и других обавеза за мај 2026. године	136
Актуелни статистички подаци на дан 24. 4. 2026. године	140
1 Просечна месечна зарада по запосленом.....	140
2 Доприноси за социјално осигурање.....	140
2.1 Стопе доприноса	140
2.2 Најнижа месечна основица за обрачун доприноса.....	140
2.3 Највиша основица за обрачун доприноса.....	140
3 Минимална зарада	140
4 Износ учешћа у финансирању зарада особа са инвалидитетом.....	140
5 Индекс потрошачких цена	140
6 Законске камате	141
6.1 Годишња камата за неблаговремено плаћене јавне приходе	141
6.2 Годишња законска затезна камата	141
7 Накнаде трошкова и друга примања запослених	142

Измене и допуне Правилника о електронском фактурисању које се примењују почев од пореског периода април 2026. године

У петак 27. марта 2026. године, касно увече, у „Службеном гласнику РС” бр. 30/2026, са закашњењем од месец и по дана, објављен је Правилник о изменама и допунама Правилника о електронском фактурисању.

Измене и допуне примењују се почев од пореског периода април, односно април–јун 2026. године.

Најважније измене и допуне Правилника о електронском фактурисању (даље: Правилник) односе се на:

- могућност издавања авансне електронске фактуре и у случају када је истог дана када је извршена уплата извршен и промет добара односно услуга;
- исказивање података у електронској фактури у динарима, односно иностраној валути, у зависности од тога да ли се наплата врши у динарима или у иностраној валути;
- исказивање негативних односно позитивних бројева приликом употребе пореских категорија при издавању електронске фактуре;
- друга документа која се издају/примају преко СЕФ-а, односно чувају у том систему;
- увођење обавезе евидентирања обрачунатог ПДВ-а у Збирној евиденцији ПДВ-а уколико обвезник ПДВ-а за промет на мало (и примљени аванс) који се врши имаоцу корпорацијске картице, односно за промет на мало који се врши субјекту јавног сектора није издао електронску фактуру до рока за електронско евидентирање, за коју је постојала обавеза издавања;
- Збирна евиденција ПДВ-а и Евиденција претходног пореза не сачињавају се за порески период у ком је отпочета ПДВ активност и порески период у ком је престала ПДВ активност обвезника ПДВ-а;
- сачињавање интерног рачуна у СЕФ-у и садржај Појединачне евиденције ПДВ-а – интерни рачун;
- кориговање и сторнирање Збирне и Појединачне евиденције ПДВ-а;

- евидентирање смањења основице у СЕФ-у у Збирној и Појединачној евиденцији ПДВ-а;
- статусе Збирне и Појединачне евиденције ПДВ-а;
- електронско евидентирање претходног пореза;
- аутоматско евидентирање података у Електронској евиденцији претходног пореза; и
- успостављање везе СЕФ-а са системом електронских отпремница и одговарајућим информационим системима Пореске управе и Управе царина.

С обзиром на обим и значај измена које се односе на електронско евидентирање претходног пореза, укључујући исказивање података по сторнираним рачунима и документима, наведеној теми посвећен је посебан чланак у овом броју часописа. Такође, у посебном чланку обрађена је и тема интерног рачуна (и сачињавања истог у СЕФ-у).

1 Издавање авансног рачуна

У складу са измењеним чланом 11. став 5. Правилника, ако је аванс примљен на дан извршеног промета добара односно услуга, издаје се фактура, док авансна фактура може да се изда.

Према ранијем правилу, уколико су новчана средства примљена на дан извршеног промета, није се издавала авансна фактура будући да наплаћена средства нису имала карактер аванса, већ се издавала искључиво коначна фактура по основу извршеног промета. Према новом правилу, у истој ситуацији могуће је издати само коначну фактуру за извршени промет или, по избору, најпре авансну, а затим и коначну фактуру, у складу са општим правилима. Та општа правила подразумевају да се најпре издаје авансна фактура, а затим и тзв. коначна фактура (у којој се врши референцирање на претходно издату авансну фактуру).

мент о смањењу (електронска фактура, фискални рачун или други документ), обвезник ПДВ-а – издавалац у Збирној евиденцији ПДВ-а за порески период у ком је дошло до смањења основице исказује податке о износу за који је смањена основица у одговарајућим пољима.

С тим у вези извршено је прецизирање члана 22. став 5. Правилника (допуна је болдирана) тако што је одређено да се смањење ПДВ-а по основу смањења основице из става 4. датог члана исказује за порески период у ком су испуњени услови за смањење ПДВ-а, у складу с прописима којима се уређује ПДВ (издат је документ о смањењу, односно други документ о смањењу накнаде, потврђен од стране примаоца добара и услуга **у случају када је прописано потврђивање тог документа**, уз испуњење осталих услова).

Дакле, иако је обвезник дужан да по основу смањења основице изда документ о смањењу у складу с прописима о ПДВ-у, независно од тога да ли је тај документ издат и када је издат – уколико је дошло до смањења основице, податак о износу за који је основица смањена исказује у Збирној евиденцији ПДВ-а за порески период у ком је дошло до тог смањења, док податак о износу смањења ПДВ-а исказује за порески период у ком су испуњени услови за смањење ПДВ-а у складу с прописима о ПДВ-у.

10 Статуси евиденција ПДВ-а

Члан 28. Правилника измењен је у целости, али, суштински гледано, није дошло до промене у функцији самих статуса већ је извршено термилошко усклађивање и прецизирање, односно прилагођавање новој структури евиденција у СЕФ-у.

Дакле, Збирна евиденција ПДВ-а, Појединачна евиденција ПДВ-а – интерни рачун и Појединачна евиденција ПДВ-а која се односи на испоруке могу да буду у статусу „евидентирано”, „кориговано” и „сторнирано” (уместо ранијег статуса „поништено”).

Збирној евиденцији ПДВ-а, Појединачној евиденцији ПДВ-а – интерном рачуну и Појединачној евиденцији ПДВ-а која се односи на испоруке додељује се:

- 1) статус „евидентирано” по извршеном електронском евидентирању обрачуна ПДВ-а;
- 2) статус „кориговано” ако је корисник СЕФ-а кориговао исказане податке у складу с наведеним правилником;
- 3) статус „сторнирано” ако је корисник СЕФ-а извршио сторнирање.

ИНГ-ПРО

Евидентирање претходног пореза (ЕПП) у СЕФ-у почев од пореског периода април 2026. године у складу са изменама Правилника о електронском фактурисању

Правилником о изменама и допунама Правилника о електронском фактурисању („Сл. гласник РС” бр. 30/2026 од 27. 3. 2026. године) измењене су одређене норме у вези са електронским евидентирањем претходног пореза у СЕФ-у (даље: ЕПП). Измене нису обимне нити се мења суштина начина вођења ЕПП, али неке су ипак значајне јер подразумевају другачије поступање у односу на претходне периоде, нарочито при обухвату аутоматског уноса података у ЕПП.

Прописано је да се поменуте измене примењују почев од пореског периода април 2026. године за месечне обвезнике, односно април–јун 2026. године за тромесечне обвезнике.

Посебно напомињемо да:

- није мењан принцип збирног електронског евидентирања претходног пореза за порески период по истеку пореског периода;
- није мењан рок за електронско евидентирање претходног пореза – најкасније до 12. дана календарског месеца који следи након пореског периода за који се врши евидентирање;
- нису мењана правила у вези са евидентирањем претходног пореза у зависности од дана када се врши електронско евидентирање;
- није мењана структура односно форма ЕПП (евиденција садржи исти распоред поља као и пре измена).

1 ЕПП не сачињавају се за порески период у ком је отпочета ПДВ активност и порески период у ком је престала ПДВ активност обвезника ПДВ-а

Сходно члану 28а став 3. Правилника, електронско евидентирање претходног пореза не врши се

за период краћи од пореског периода – календарског месеца, односно календарског тромесечја (порески период у ком је отпочета ПДВ активност и порески период у ком је престала ПДВ активност обвезника ПДВ-а).

Другим речима, у ЕПП није могуће парцијално евидентирање ПДВ-а за краће временске периоде – краће од целог пореског периода.

2 Исказивање података у ЕПП по основу сторнирања

Новододатим ставом 4. члана 28б Правилника прописано је да се подаци који се односе на повећање, смањење, аванс и смањење аванса **исказују и по основу сторнирања одговарајућих докумената**, у складу са ставом 2. т. 3)–6) и ставом 3. т. 3)–6) наведеног члана.

Подсећамо на то да се, према неизмењеном члану 28б став 2. т. 3)–6) Правилника, у делу ЕПП који се односи на набавке добара и услуга у Републици Србији, за које је порески дужник испоручилац, исказују подаци о:

- повећању основице, односно ПДВ-а (основица и ПДВ по изворима – врстама рачуна и укупан износ ПДВ-а који може да се одбије као претходни порез – по стопи од 20%, односно по стопи од 10%);
- смањењу основице, односно ПДВ-а (основица и ПДВ по изворима – врстама рачуна – по стопи од 20%, односно по стопи од 10%);
- авансу (основица и ПДВ по изворима – врстама рачуна и укупан износ ПДВ-а који може да се одбије као претходни порез – по стопи од 20%, односно по стопи од 10%);
- смањењу аванса (основица и ПДВ по изворима – врстама рачуна – по стопи од 20%, односно по стопи од 10%).

Према старим правилима	По новим правилима
Обвезник може да смањи обрачунати ПДВ за порески период април – исказује смањење основице и ПДВ-а у Збирној евиденцији ПДВ-а у делу „Сторнирање – порески дужник прималац“ за порески период април (с обзиром на то да, према раније важећим правилима, није био порески дужник по основу сачињеног интерног рачуна).	Обвезник може да смањи обрачунати ПДВ за порески период мај – исказује смањење основице и ПДВ-а у Збирној евиденцији ПДВ-а у делу „Сторнирање – порески дужник прималац“ за порески период мај.

4 ЕПП која садржи непотпуне податке или су подаци погрешно исказани обавезно се коригује

У складу с измењеним чланом 28г став 1. Правилника електронско евидентирање претходног пореза коригује се у случају погрешно или непотпуно исказаних података, с изузетком података који се аутоматски уносе. Дакле, док је претходно било прописано да електронско евидентирање претходног пореза „може да се коригује”, измена формулација постаје обавезујућа („коригује се”), чиме је наглашено да је корекција ЕПП обавезна у случају погрешно или непотпуно исказаних података. Истовремено, као и раније, кориговање се не врши у односу на податке који се аутоматски уносе, што значи да наведене податке корисници система и даље не могу да мењају ручним уносима.

Тако, на пример, уколико је обвезник неосновано исказао право на одбитак претходног пореза по основу примљене електронске фактуре тип *фактура* у оквиру ЕПП за април (исказао је претходни порез у пољу 1.2.5), па накнадно самостално утврди да није имао право на одбитак претходног пореза, дужан је да коригује ЕПП за порески период април, конкретно брисањем податка о износу претходног пореза по тој фактури из поља 1.2.5.

Обавеза кориговања ЕПП долази до изражаја и када је реч о набавкама из малопродаје, када се подаци о њима у ЕПП исказују на основу фискалних рачуна. С обзиром на то да се подаци у ЕПП исказују за порески период у ком је фискални рачун издат, то даље значи да, уколико неки фискални

рачун није „унет” у ЕПП за тај конкретан порески период (у поље 1.2.2 односно 1.5.2), обвезник је дужан да коригује поднету ЕПП и да предметне податке исказе у одговарајућим пољима, укључујући и податак о ПДВ-у који може да се одбије као претходни порез (који се исказује у пољу 1.2.5 односно 1.5.5). Другим речима, уколико обвезник којем је издат фискални рачун из субјективних разлога не изврши евидентирање података о основици и ПДВ-у из тог рачуна у ЕПП за порески период у ком му је рачун издат, односно до истека рока за евидентирање за тај порески период – у обавези је да коригује поднету ЕПП и да исказе те податке. Најчешћи разлог за то је кашњење у достављању фискалних рачуна лицима задуженим за евидентирање ПДВ-а у СЕФ-у, што не може да буде оправдање за неблаговремено евидентирање. Наиме, подаци о основици и обрачунатом ПДВ-у за промет, аванс или накнадно повећање основице, за које је издат фискални рачун с исказаним ПДВ-ом у складу с прописима о фискализацији, уносе се у ЕПП за порески период у ком је фискални рачун издат. Основна претпоставка је да обвезник ПДВ-а поседује фискални рачун истог дана када је фискални рачун издат, што произлази из прописа о фискализацији.

Остала правила кориговања нису мењана – ако се кориговање електронског евидентирања претходног пореза врши закључно са 12. даном календарског месеца који следи након пореског периода за који се врши електронско евидентирање претходног пореза, аутоматски унос података врши се са стањем:

- 1) на дан који претходи дану кориговања електронског евидентирања претходног пореза;
- 2) на 10. дан календарског месеца који следи након пореског периода за који се врши кориговање електронског евидентирања претходног пореза – ако се кориговање врши 11. или 12. дана тога календарског месеца.

Ако се кориговање ЕПП врши по истеку 12. дана календарског месеца који следи након пореског периода за који се врши кориговање електронског евидентирања претходног пореза, аутоматски унести подаци остају непромењени.

Рачуноводствено обухватање повраћаја добара добављачу

Годинама уназад обвезници су приликом повраћаја добара добављачима морали да утврђују да ли се повраћај сматра новим прометом или је реч о смањењу основице, водећи се при томе одредбама члана 55. Правилника о ПДВ-у, којима је дефинисано у којим случајевима повраћај добара може да се сматра смањењем основице.

Међутим, сваки повраћај добара који је извршен почев од 1. априла 2026. године – безусловно – сматра се изменом основице.

Такав закључак „скривен” је у одредби члана 21. став 3. Закона о ПДВ-у, која је у примени почев од пореског периода април 2026. године, којом је прописано да „ако се основица накнадно смањи за промет добара и услуга (нпр. **због враћања добара**, смањења накнаде за промет добара и услуга и др.), обвезник ПДВ-а који је испоручио добра и услуге, а порески је дужник за тај промет у складу са овим законом, дужан је да изда документ о смањењу”.

Наведено је потврђено и кроз измене Правилника о ПДВ-у („Сл. гласник РС” бр. 30/2026 од 27. 3. 2026. године), у којем је, након измена у члану 55. став 1. тачка 3), прописано да до измене основице нарочито долази због враћања добара, што значи без обзира по ком основу се враћање добара врши.

Услед наведених измена малопродавци се више неће оптерећивати недоумицом да ли повраћај добара који изврше добављачу може да се сматра прометом на мало, па услед тога мора да се евидентира преко фискалног уређаја, која је неспорно постојала у претходном периоду.

У овом тексту анализирано је рачуноводствено обухватање повраћаја добара.

Повраћаји продатих добара могу да настану услед одустајања од куповине када је реч о крајњем купцу или услед враћања добара од стране трговца

дистрибутеру (или од стране трговца или дистрибутера произвођачу) у случају непродате сезонске или акцијске робе, излиставања робе због промене асортимана, замене новим моделима, слабог обрта, ремитенде новина и часописа, истека рока трајања, несаобразности, раскида уговора итд.

Увод

Рачуноводствени третман повраћаја добара сагледава се кроз начин признавања прихода од продаје, на начин уређен у МСФИ 15, односно у одељку 23 – *Приходи* МСФИ за МСП по питању услова за признавање прихода од продаје робе када постоји могућност враћања исте од стране купца, при чему су одредбе два поменута стандарда практично исте. Лица која примењују Правилник о начину признавања, вредновања, презентације и обелодањивања позиција у појединачним финансијским извештајима микро и других правних лица („Сл. гласник РС” бр. 89/2020 – даље: Правилник за микро и друга правна лица) приликом повраћаја робе треба да поступе на исти начин као и лица која примењују МСФИ за МСП, с обзиром на то да за ту трансакцију нису прописана посебна начела. **Значи, у случају уговореног повраћаја робе на исти начин ће поступати сва правна лица и предузетници, независно од тога да ли примењују МСФИ, МСФИ за МСП или Правилник за микро и друга правна лица.**

Према МСФИ 15, односно према одељку 23 МСФИ за МСП, основни принцип идентификације трансакције која ствара приходе јесте у томе да се продаја робе и њено враћање на основу купопродајног уговора посматрају заједно, а не као одвојене трансакције.

Начин рачуноводственог евидентирања продаје, односно набавке и враћања добара разликује се у зависности од тога да ли је повраћај непродатих добара унапред уговорен или не, да ли је у питању

РАЧУНОВОДСТВО

Купац не врши никакво корективно књижење на дан биланса.

3. Купац је пописао робу X у мају, повукао робу која није продата из продаје и отпремио је продавцу. Враћа 200 комада непродате робе. Продавац прихвата повраћај робе и издаје 15. 5. 2027. године документ о смањењу основице у којем исказује смањење основице од 80.000 динара и смањење ПДВ-а од 16.000 динара. Купац доставља до 10. јуна обавештење о исправци одбитка претходног пореза.

Књижење код продавца на 15. 5. 2027. године:

Ред. бр.	Конто	Опис	Дуг.	Потр.
3.	132	Роба у промету на велико	60.000	
	289	Остала активна временска разграничења	-30.000	
	501	Набавна вредност продате робе	-30.000	
<i>- за њријем враћених добара</i>				
3а	4709	Обавезе за ПДВ по издатим фактурама по општој стопи – разграничени ПДВ		-16.000
	499	Остала пасивна временска разграничења		-40.000
	604	Приходи од продаје робе на домаћем тржишту		-40.000
	204	Купци у земљи		96.000
<i>- за евиденцирање њо издајом докуменџу о смањењу</i>				
36	4700	Обавезе за ПДВ по издатим фактурама по општој стопи		-16.000
	4709	Обавезе за ПДВ по издатим фактурама по општој стопи – разграничени ПДВ		16.000
<i>- њо њримљеном обавешџењу куйца</i>				

Књижење код купца на 15. 5. 2027. године:

Ред. бр.	Конто	Опис	Дуг.	Потр.
3.	132	Роба у промету на велико	-80.000	
	270	ПДВ у примљеним фактурама по општој стопи	-7.200	
	435	Добављачи у земљи		-43.200
<i>- њо извршеном њовраћају и њримљеном докуменџу о смањењу</i>				

Уколико би стварни повраћај био извршен у вредности мањој од укалкулисане (нпр. 50 комада артикла X), продавац би издао документ о смањењу у којем исказује смањење основице од 20.000 динара и смањење ПДВ-а од 4.000 динара.

Књижење код продавца било би следеће:

Ред. бр.	Конто	Опис	Дуг.	Потр.
3.	132	Роба у промету на велико	15.000	
	289	Остала активна временска разграничења	-30.000	
	501	Набавна вредност продате робе	15.000	
<i>- за њријем враћених добара</i>				
3а	4709	Обавезе за ПДВ по издатим фактурама по општој стопи – разграничени ПДВ	4.000	
	499	Остала пасивна временска разграничења		- 40.000
	604	Приходи од продаје робе на домаћем тржишту		20.000
	204	Купци у земљи		24.000
<i>- њо издајом докуменџу о смањењу</i>				
36	4700	Обавезе за ПДВ по издатим фактурама по општој стопи		-4.000
	4709	Обавезе за ПДВ по издатим фактурама по општој стопи – разграничени ПДВ		4.000
<i>- њо њримљеном обавешџењу куйца</i>				

Књижење код купца било би следеће:

Ред. бр.	Конто	Опис	Дуг.	Потр.
3.	132	Роба у промету на велико	-20.000	
	270	ПДВ у примљеним фактурама по општој стопи	-4.000	
	435	Добављачи у земљи		-24.000
<i>- њо извршеном њовраћају и њримљеном докуменџу о смањењу</i>				

ПС

Маријана Жиравац Младеновић

Рачуноводство трговине на мало половним добрима (second hand shop)

Половна добра су добра која су већ коришћена (употребљавана), али и даље могу да се користе за првобитну намену. Прописи из области ПДВ-а дефинишу половна добра као покретне коришћене ствари у стању у коме су набављене или након поправке, које су погодне за даљу употребу, осим уметничких дела, колекционарских добара и антиквитета (члан 156. Правилника о ПДВ-у).

У складу са Уредбом о класификацији делатности, делатност 47.79 – *Трговина на мало и половном робом у њродавницама* обухвата:

- продају половних књига,
- продају остале половне робе,
- продају антиквитета (старина),
- делатност аукцијских кућа у оквиру продаје на мало.

Наведена делатност не обухвата:

- трговину на мало половним моторним возилима, дел. 45.1;
- аукције преко интернета и друге аукције изван продавница (на мало), дел. 47.91 и 47.99;
- делатности залагаоница, дел. 64.92.

Рачуноводствено поступање приликом набавке и продаје половних добара не разликује се од трговине новим добрима, односно примењују се општа правила која важе за трговину на мало, уз одређене специфичности које се јављају приликом утврђивања јединице мере по којој се приликом набавке врши почетно признавање добара.

Малопродавац – трговац половним добрима у обавези је да води прописане евиденције из области трговине – КЕП књигу, као и да поштује одредбе Закона о трговини и Закона о заштити потрошача које се односе на продају половних добара.

Трговац на мало половним добрима, из угла примене Закона о трговини, између осталог, мора да

води рачуна и о обавези декларисања добара сходно члану 34. тог закона.

Из угла прописа о ПДВ-у, промет половних добара опорезује се применом посебног поступка опорезивања разлике из члана 36. Закона о ПДВ-у или се примењује општи поступак опорезивања.

Важно је нагласити да посебан поступак опорезивања за половна добра не може да се примени на трговину новим добрима, независно од тога од кога се добра набављају. При томе се појам нових добара односи на добра која никада нису била коришћена.

За примену редовног поступка опорезивања могу да се одлуче сви трговци и није потребно испуњење посебних услова. Редован поступак опорезивања продаје половних добара значи да ће трговац на продајну цену зарачунати ПДВ, независно од тога од кога је половна добра набавио. То значи да добра може да набавља од других обвезника ПДВ-а, од другог препродавца или физичког лица (грађанина). Примена редовног поступка опорезивања приликом продаје половних добара значи да и на продају добара набављених, на пример, од физичких лица треба обрачунати ПДВ. То је за продавца неповољнији начин продаје јер приликом набавке није могао да одбије претходни порез, а приликом продаје треба зарачунати ПДВ.

Може се закључити да се рачуноводствено и пореско поступање приликом набавке и продаје половних добара, на које се примењује редован поступак опорезивања, не разликује у односу на трговину новим добрима.

С обзиром на наведено, у овом чланку акценат је на примени посебног поступка опорезивања и рачуноводствено обухватање у тим околностима. При томе, приказана правила односе се на обухватање трговине половним добрима, независно од тога

Ред. бр.	Конто	Опис	Дуг.	Потр.
3а	13481	Укалкулисани ПДВ у промету половне робе на мало	250	
	13484	Разлика у цени робе у промету половне робе на мало	1.250	
	5018	Набавна вредност продате половне робе	2.000	
	13480	Половна роба у промету на мало		3.500
<i>- за раздужење залиха</i>				
3б	6048	Приходи од продаје половне робе на домаћем тржишту		-250
	476	Обавезе за ПДВ по основу продаје за готовину		250
<i>- за обавезу за ПДВ</i>				

По наведеној трансакцији подаци су исказани у обрасцу ПОПДВ на следећи начин:

4.2 Половна добра, уметничка дела, колекционарска добра и антиквитети		Утврђивање основице		ПДВ	
		Општа стопа	Посебна стопа	Општа стопа	Посебна стопа
4.2.1	Продајна цена добара, укључујући и повећање односно смањење те цене	3.500,00			
4.2.2	Набавна цена добара, укључујући и повећање односно смањење те цене	2.000,00			
4.2.3	Разлика	1.500,00			
4.2.4	Обрачунати ПДВ			250,00	

Редакција

Рачуноводствено евидентирање пореске обавезе утврђене решењем у поступку пореске контроле

При евидентирању пореских обвеза које је требало платити у ранијим годинама, али нису обрачунате ни плаћене, при чему су откривене у поступку пореске контроле, потребно је поступати као са исправком грешке. Наиме, полази се од чињенице да у некој од претходних година није био исправно обрачунат порез, па су на тај начин промењени и финансијски положај и успех привредног субјекта, односно у њима су неке вредности неисправно исказане.

Заправо, реч је о томе да у финансијским извештајима нису приказане имовина, обавезе ни капитал у коректним (фер), исправним вредностима. При томе не сматрамо да је решење Пореске управе увек без грешке, тако да је у наставку текста размотрено поступање обвезника који одлучи да пореску обавезу **не третира као (своју) грешку из претходног периода**.

Начин књижења свакако зависи од специфичности сваког конкретног случаја, врсте пореске обавезе, периода на који се пореска обавеза одно-

си и сл., па су у наставку текста сумирана општа правила у вези са рачуноводственим обухватањем обавезе за:

- порез на додат у вредност,
- порез на добит,
- порез на доходак грађана и доприносе,
- порезе на имовину,

утврђење решењем Пореске управе у поступку контроле, уз посебно појашњење рачуноводственог обухватања камате за неблаговремено плаћене јавне приходе.

1 Пореска обавеза утврђена у поступку контроле као грешка из претходног периода

Уколико је у поступку пореске контроле утврђена пореска обавеза која се односи на трансакције из текуће године, рачуноводствено евидентирање врши се преко позиција Биланса успеха и Биланса стања текуће године.

право обвезника на повраћај плаћеног пореза и камате (уколико је обвезник у међувремену извршио плаћање) или ће доћи до смањења пореске обавезе (уколико обвезник није извршио плаћање по решењу јер му је одобрено одлагање плаћања).

С обзиром на то да у описаним околностима настаје приход периода – по основу захтева за повраћај обвезник исказује потраживање и признаје ванредни приход, потребно је применити одредбу члана 25а став 2. ЗПДПЛ, којом је прописано да приходи настали у вези са расходима који у пореском периоду нису били признати у складу с чланом 7а тог закона не улазе у пореску основицу у пореском периоду у ком су исказани. У складу с тим приходи по основу права обвезника на повраћај камате, по основу које претходно **није био признат расход у пореском билансу**, неће бити опорезовани у пореском периоду у ком обвезник стекне право на повраћај плаћене камате. Наведени износ исказује се у обрасцу ПБ 1 на редном броју 49 – *Приходи настали у вези са расходима који нису били признати*.

Што се тиче главнице пореза (у случају поништавања решења пореског органа), **ако је рас-**

ход по том основу био признат у пореском билансу, онда приход по основу права обвезника на повраћај више плаћеног пореза чини саставни део опорезиве добити јер је у неком од претходних периода расход био признат у пореском билансу.

Изузетно, ако поменути расход из неког разлога није био признат у пореском билансу, према нашем мишљењу, приход не би требало да уђе у пореску основицу у складу с чланом 25а став 2. ЗПДПЛ. На пример, утврђена пореска обавеза нема карактер расхода пореза већ је саставни део неке друге врсте расхода (који се признаје у пореском билансу у обрачунатом износу, независно од плаћања), с тим што је обвезник извршио корекцију почетног стања резултата (призната преко рачуна 340 јер је грешка материјално значајна), али без подношења измењене пореске пријаве за порез на добит – у текућем периоду обвезник нема право на исказивање/признавање расхода у пореском билансу. У пореском периоду у ком је решење поништено и обвезник је поднео захтев за повраћај плаћеног износа главнице пореског дуга обвезник исказује приходе, који се искључују из опорезивања исказивањем на ред. бр. 49 ПБ 1.

ПС

ИНГ-ПРО

Измене и допуне Правилника о ПДВ-у које се примењују почев од пореског периода април 2026. године

У петак 27. марта 2026. године, касно увече, у „Службеном гласнику РС” бр. 30/2026, са закашњењем од месец и по дана, објављен је Правилник о изменама и допунама Правилника о порезу на додату вредност.

Измене и допуне примењују се почев од пореског периода април, односно април–јун 2026. године.

У Правилнику о порезу на додату вредност (даље: Правилник о ПДВ-у) измењено је 25 чланова, а додата су и три нова члана. Иако се неке измене односе на усклађивање подзаконског акта са изменама Закона о ПДВ-у из децембра 2025. године, конкретно одредби чија је примена одложена за порески период април 2026. године (односно април–јун 2026. године за кварталне обвезнике) – измењеним Правилником о ПДВ-у прописују се и неки нови рокови и мењају одређена правила.

Најважније измене и допуне Правилника о ПДВ-у односе се на следеће:

- усклађивање с последњим изменама и допунама Закона о порезу на додату вредност из децембра 2025. године, које су приказане у чланку „**Измене и допуне Закона о ПДВ-у: одлагање увођења прелиминарне пореске пријаве и остале измене, углавном с применом од априла 2026. године**”, објављеном у броју 12/2025 часописа;
- прецизирање да се добрима и услугама из области грађевинарства, у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона о порезу на додату вредност, независно од вредности, када је реч о зеленим површинама, не сматрају испорука добара и пружање услуга у оквиру уређења **постојећих** зелених површина, укључујући и уређење зелених површина у објектима, односно на објектима (члан 25);
- додатна појашњења у ситуацији када порески дужник – испоручилац пореску основицу утврђује проценом (члан 46);

- допуну у делу правилника који се односи на утврђивање основице за обрачун ПДВ-а тако што је прописано да, ако се накнада остварује у добрима или услугама уз обавезу новчаног плаћања дела накнаде за та добра или услуге, основицом се сматра тржишна вредност добара или услуга који се добијају на име накнаде на дан њиховог промета, умањена за износ новчаног плаћања, у коју није укључен ПДВ (члан 47);

- измењени део правилника који се односи на појашњења ситуација у којима долази до измене основице тако што се наводи да **враћање добара (из било ког разлога) у свим случајевима – безусловно – представља измену (смањење) основице**, а не нови промет (члан 55);

- прецизирање момента настанка пореске обавезе по основу повећања односно смањења основице (члан 55);

- прописивање минималне обавезне садржине обавештења примаоца о претходном порезу и начина његовог достављања (члан 150б и 150в);

- увођење одређених поједностављена у вези са издавањем и исказивањем података у документу о повећању и документу о смањењу (члан 182);

- прописивање да, **ако је авансна уплата извршена истог дана када је извршен и промет, обвезник ПДВ-а – испоручилац може** (али не мора) да изда авансни рачун (члан 187а);

- **продужење рока за сачињавање интерног рачуна** за пореског дужника – примаоца добара и услуга тако што је одређено да то лице интерни рачун треба да сачини закључно са 12. даном календарског месеца по истеку пореског периода у ком је дошло до: 1) промета, 2) повећања накнаде, 3) смањења накнаде, 4) плаћања аванса, 5) смањења аванса и 6) издавања рачуна за услуге из члана 5. став 3. тачка 1) Закона о порезу на додату вредност и услуге непосредно повезане с њима, као и услуге техничке подршке приликом коришћења софтвера, хардвера и друге опреме на одређени временски период (члан 196);

бођење без права на одбитак претходног пореза, осим за промет за који постоји обавеза издавања електронске фактуре у складу са законом којим се уређује електронско фактурисање (даље: електронска фактура) и промет за који постоји обавеза издавања фискалног рачуна у складу са законом којим се уређује фискализација;

3) промет добара и услуга без накнаде, осим за промет за који постоји обавеза издавања фискалног рачуна у складу са законом којим се уређује фискализација.

Према неизмењеном члану 164. став 2. Правилника о ПДВ-у, изузетно од става 1. тачка 3) истог члана, обвезник ПДВ-а издаје рачун за промет добара и услуга без накнаде, и то за:

1) промет добара и услуга из члана 6. став 1. тачка 1) Закона о ПДВ-у;

2) промет добара и услуга из члана 6а Закона о ПДВ-у;

3) промет добара и услуга за који се, у складу с чл. 11. и 12. Закона о ПДВ-у, сматра да је извршен у иностранству.

Према раније важећој одредби члана 164. став 3. Правилника о ПДВ-у било је прописано да за промет добара и услуга из става 1. истог члана обвезник ПДВ-а може да изда рачун у складу са Законом о ПДВ-у. Цитирана одредба сада је измењена тако што су брисане речи „у складу са Законом”. Суштина је у томе да обвезник у описаним случајевима, ако жели да изда рачун, то не мора да учини у складу са Законом о ПДВ-у. На пример, то значи да тај рачун не мора да садржи све елементе прописане одредбама Закона о ПДВ-у, нити мора да га изда на начин који је прописан одредбама Закона о ПДВ-у.

ПС

Редакција

Измена пореске основице (смањење и повећање) према правилима која се примењују почев од пореског периода април 2026. године

Изменама Правилника о ПДВ-у (Правилник о изменама и допунама Правилника о порезу на додату вредност објављен је у „Службеном гласнику РС” бр. 30/2026 од 27. 3. 2026. године) извршено је усклађивање с последњим изменама и допунама Закона о порезу на додату вредност из децембра 2025. године, које су представљене у чланку „**Измене и допуне Закона о ПДВ-у: одлагање увођења прелиминарне пореске пријаве и остале измене, углавном с применом од априла 2026. године**”, објављеном у броју 12/2025 часописа.

Измена пореске основице може да значи њено повећање или смањење. Када дође до повећања односно до смањења основице, порески дужник (који може да буде лице које врши промет или лице које је промет извршен) мора да поступа.

Ако се основица накнадно **повећа** за промет добара и услуга:

- обвезник ПДВ-а који је испоручио добра и услуге, а порески је дужник за тај промет у складу с наведеним законом, дужан је да износ ПДВ-а који дугује по том основу повећа у складу са изменом, као и да изда документ о повећању;

- прималац добара и услуга који је порески дужник у складу с наведеним законом дужан је да износ ПДВ-а који дугује по том основу повећа у складу са изменом, као и да сачини интерни рачун (основ: повећање).

Ако се основица накнадно **смањи** за промет добара и услуга (односно услед смањења аванса):

- обвезник ПДВ-а који је испоручио добра и услуге (односно примио аванс), а порески је дужник за

При томе:

- документ о повећању, односно документ о смањењу који се издаје као електронска фактура издаје се у складу са Законом о електронском фактурисању, што даље значи и да су обавезни елементи те електронске фактуре прописани поменутиим законом, односно Правилником о електронском фактурисању;

- у условима примене Закона о фискализацији документ о повећању издаје се као нови фискални рачун *Промет Продаја*, док се документ о смањењу издаје као фискални рачун рефундације (*Промет Рефундација* у случају смањења основице односно накнаде или *Аванс Рефундација* у случају смањења аванса).

4.1 Обавезни елементи документа о смањењу односно повећању који се издаје као е-фактура

У складу с чланом 14. Правилника о електронском фактурисању, уколико електронска фактура представља документ о повећању односно смањењу, као тип документа који се нужно везује за једну или више других електронских фактура, других рачуна, односно једну авансну фактуру или један авансни рачун, та електронска фактура нарочито садржи:

- 1) назив, адресу и ПИБ издаваоца, као и ЈБКЈС издаваоца уколико је издавалац корисник јавних средстава, осим корисника јавних средстава који припада типу осам корисника јавних средстава, у складу с прописима којима се уређује буџетски систем;
- 2) назив, адресу и ПИБ примаоца, као и ЈБКЈС примаоца уколико је прималац корисник јавних

средстава, осим корисника јавних средстава који припада типу осам корисника јавних средстава, у складу с прописима којима се уређује буџетски систем;

- 3) редни број, датум повећања односно смањења и датум издавања документа о повећању односно смањењу;

- 4) износу повећања (накнада, основица и ПДВ), односно смањења (накнада, основица, аванс и ПДВ);

- 5) број електронске фактуре или другог рачуна, односно датум почетка и датум завршетка временског периода у ком су издате електронске фактуре, односно други рачуни, у случају да се измена врши за све електронске фактуре, односно друге рачуне издате једном примаоцу у том временском периоду;

- 6) број авансне фактуре, односно другог авансног рачуна у случају смањења аванса.

Када је реч о издавању документа о повећању, у складу с техничким решењем у корисничком интерфејсу СЕФ-а, податак о датуму повећања посебно се исказује само када обвезник приликом креирања документа о повећању одабере опцију „Датум повећања – уговор”, али не и кад одабере опцију „Датум издавања – зарачунавање трошкова”.

Одабиром опције „Датум издавања – зарачунавање трошкова” у послатој електронској фактури тип *документ о повећању* биће исписана напомена: „Датум издавања – зарачунавање трошкова – Дан настанка – повећања ПДВ обавезе је датум издавања документа о повећању којим се зарачунавају трошкови, а на основу којег долази до повећања основице за промет”.

ПС

Електронски часопис ПОСЛОВНИ САВЕТНИК

Часопис „ПОСЛОВНИ САВЕТНИК” представља издање са стручним ауторским текстовима из области рачуноводства и пореза. Наменен је, пре свега, финансијским и рачуноводственим службама у приватном сектору, рачуноводственим агенцијама и сл.

Од рубрика у часопису издавајемо: Рачуноводство, Порези, Зараде, плате и друга примања, Радни односи, Пословне финансије, Статистика и остале области.

Тренутно се у издању налази преко 2.000 чланака, при чему у току године излази 12 бројева.

Чланци из свих досадашњих бројева доступни су у е-часопису, с тим што им се приступа у оквиру издања Прописи.нет, а повезани су са релевантним прописима.

За препоруке и групе информације ишишите нам на: office@ingpro.rs или нас позовите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Исправка претходног пореза услед накнадне измене основице и сторнирања према правилима која се примењују почев од пореског периода април 2026. године

Изменама Правилника о ПДВ-у (Правилник о изменама и допунама Правилника о порезу на додату вредност објављен је у „Службеном гласнику РС” бр. 30/2026 од 27. 3. 2026. године) извршено је усклађивање с последњим изменама и допунама Закона о порезу на додату вредност из децембра 2025. године, које су представљене у чланку „**Измене и допуне Закона о ПДВ-у: одлагање увођења прелиминарне пореске пријаве и остале измене, углавном с применом од априла 2026. године**”, објављеном у броју 12/2025 часописа.

Најзначајније измене у Правилнику о ПДВ-у огледају се у прецизирању правила о исправци претходног пореза по основу сторнирања рачуна и других докумената. У вези са исказивањем података по основу сторнирања у обрасцу ПОПДВ детаљна појашњења дата су у посебном чланку у овом броју часописа.

1 Смањење претходног пореза услед измене основице

У циљу усклађивања са одредбама члана 31. Закона о ПДВ-у измењен је члан 149. Правилника о ПДВ-у, који се односи **на накнадно смањење основице**, тако да сада гласи:

„Ако се основица за опорезиви промет добара и услуга, односно основица за аванс смањи, обвезник ПДВ којем је извршен, односно којем треба или је требало да буде извршен промет добара и услуга, дужан је да, у складу са том изменом, на основу документа о смањењу, исправи – смањи одбитак претходног пореза који је по том основу остварио.

Обвезник ПДВ из става 1. овог члана врши исправку – смањење одбитка претходног пореза за порески период ако на дан који претходи дану подношења пореске пријаве за тај порески период, а најкасније 10. дана календарског месеца који

следи том пореском периоду поседује документ о смањењу.

Исправку – смањење одбитка претходног пореза због измене – смањења основице врши и примацац добара и услуга, односно давалац аванса, који је порески дужник у складу са Законом, независно од тога да ли поседује документ о смањењу или други документ издат од стране лица које је извршило промет, односно примило аванс за одређени промет.

Обвезник ПДВ из става 3. овог члана врши исправку – смањење одбитка претходног пореза за порески период у којем је смањена основица.”

1.1 Смањење претходног пореза за промет (односно аванс) за који је порески дужник испоручилац добара или услуга (односно лице које је примило аванс)

Након почетка примене измена и допуна Закона о ПДВ-у и Правилника о ПДВ-у (од пореског периода април, односно април–јун 2026. године), **исправка – смањење одбитка претходног пореза у случају смањења основице вршиће се искључиво на основу документа о смањењу издатог у складу са законом, а не на основу чињенице да је дошло до смањења основице**. С тим у вези у члану 21. Закона о ПДВ-у прописана је обавеза издавања документа о смањењу у случају смањења основице за промет за који је порески дужник обвезник ПДВ-а који је извршио промет (односно у случају смањења аванса).

Другим речима, уколико добављач не изда документ о смањењу у складу са законом, обвезник ПДВ-а – прималац добара и услуга нема обавезу да изврши смањење претходног пореза.

При томе, документ о смањењу издат је у складу са законом уколико садржи све обавезне елементе и уколико су исказани подаци исправни.

► подноси измењену пореску пријаву за порески период у којем је неосновано користио претходни порез, уколико је грешку увидео након подношења пореске пријаве за конкретан порески период у којем је извршио набавку за коју је порески дужник (или платио аванс).

3.2 Повећање претходног пореза по основу сторнирања

У складу с чланом 150а став 5. Правилника о ПДВ-у исправка одбитка претходног пореза – **повећање** врши се по основу сторнирања:

- 1) документа о смањењу за промет и документа о смањењу за аванс;
- 2) интерног рачуна по основу смањења за промет и интерног рачуна по основу смањења за аванс.

Сходно члану 150а став 6. Правилника о ПДВ-у, исправка – повећање одбитка претходног пореза због сторнирања претходно наведених докумената врши се за порески период ако је закључно са даном који претходи дану подношења пореске пријаве за тај порески период, а најкасније 10. дана календарског месеца који следи након тог пореског периода извршено сторнирање тих докумената. Осим тога, у складу с чланом 150а став 7. Правилника о ПДВ-у, **ако обвезник ПДВ-а на основу претходно наведених докумената није исправио – смањено одбитак претходног пореза, сторнирање тих докумената не доводи до исправке – повећања одбитка претходног пореза.**

Што се смањења претходног пореза услед накнадног смањења основице тиче, почев од пореског периода април 2026. године, уколико документи о смањењу не буду издати или буду издати, али садрже грешку јер нису издати у складу с прописима о ПДВ-у, обвезник ПДВ-а – прималац добара и услуга који није порески дужник по основу промета/аванса неће имати никакву обавезу смањења одбитка претходног пореза. Самим тим, услед сторнирања неисправног документа о смањењу, не врши ни повећање претходног пореза (јер по иницијалном неисправном документу о смањењу није извршио ни смањење претходног пореза). С друге стране, уколико је прималац извршио смањење претходног пореза по примљеном документу о

смањењу, услед накнадног сторнирања тог документа исказаће повећање претходног пореза.

Пример 2: Поступање када добављач сторнира документ о смањењу

Добављач је издао 30. априла 2026. године документ о смањењу основице (основица је смањена за 10.000 динара, а ПДВ за 2.000 динара).

Случај 1: Купац је поступио по примљеном документу о смањењу и умањено претходни порез у пореском периоду април 2026. године (у обрасцу ПОПДВ исказао је смањење основице и ПДВ-а у пољу 8а.5).

Добављач грешком (неко је „нешто кликнуо“) сторнира тај документ о смањењу 5. јуна 2026. године. Купац (који ПДВ пријаву за мај подноси након 5. јуна) у пореском периоду мај има право да изврши исправку одбитка претходног пореза (повећање), што значи да у обрасцу ПОПДВ за мај исказује повећање основице и ПДВ-а у пољу 8а.4. Добављач одмах издаје (поново) документ о смањењу (датум смањења 30. 4. 2026. године, основица 10.000 динара и ПДВ 2.000 динара). По том новом документу о смањењу прималац умањује претходни порез у пореском периоду мај 2026. године (податак о смањењу основице и ПДВ-а исказује у пољу 8а.5 обрасца ПОПДВ за мај).

Случај 2: Примљени документ о смањењу је неисправан, о чему прималац обавештава издаваоца, односно документ није издат у складу са Законом. По примљеном неисправном документу о смањењу прималац не умањује претходни порез, али исказује смањење основице у пољу 8а.5 обрасца ПОПДВ.

Добављач сторнира неисправан документ о смањењу 4. маја и издаје исправан (основица 10.000 динара и ПДВ 1.000 динара).

По основу сторнирања неисправног документа о смањењу прималац исказује повећање основице у пољу 8а.4 обрасца ПОПДВ.

По примљеном исправном документу прималац исказује податке о смањењу основице (10.000 динара) и ПДВ (1.000 динара) у пољу 8а.5 обрасца ПОПДВ за порески период април.

ПС

Евиденција ПДВ-а и исказивање података у обрасцу ПОПДВ по основу сторнирања у складу с новим правилима почев од пореског периода април 2026. године

Измене и допуне Правилника о ПДВ-у у делу евиденције ПДВ-а и исказивања података у обрасцу ПОПДВ по основу сторнирања очигледно су извршене ради усаглашавања са изменама прописа из области електронског фактурисања којима се уређује електронско евидентирање обрачуна ПДВ-а и претходног пореза.

Прописано је да се поменуте измене, као и остале измене Правилника о ПДВ-у, примењују почев од пореског периода април 2026. године за месечне обвезнике, односно април–јун 2026. године за тромесечне обвезнике.

Поред тога, темом сторнирања рачуна и других докумената свакако ћемо се детаљније бавити у наредном периоду, након што надлежно министарство објави макар неко корисничко упутство, будући да ни изменама Правилника о ПДВ-у законодавац није уредио питање пореског периода за који порески дужник има обавезу плаћања ПДВ-а по основу новоиздатог рачуна у ком је исказан ПДВ (односно новог интерног рачуна у ком обрачунава ПДВ), који издаје након сторнирања неисправног рачуна (односно сачињава га након што је сторнирао неисправан интерни рачун). Иако корисничка упутства нису извор права, она су једини извор информација за обвезнике у ситуацијама када законом или подзаконским актима одређено питање није уређено нити прецизирано. Другим речима, измене које су спроведене у члану 44. Закона о ПДВ-у нису ближе уређене изменама и допунама Правилника о ПДВ-у.

Из тренутно објављеног Корисничког упутства за евидентирање обрачунаог ПДВ-а у СЕФ-у произлази да, ако је нови рачун издат до подношења

ПДВ пријаве за порески период за који је настала пореска обавеза по сторнираном рачуну, за тај порески период настаје обавеза за ПДВ и по новом рачуну.

Из истог упутства произлази да, ако је нови рачун издат **након подношења ПДВ пријаве** за претходни порески период (порески период за који је настала пореска обавеза по сторнираном рачуну), а закључно са даном подношења ПДВ пријаве за текући порески период, основица и ПДВ из тог рачуна исказују се за текући порески период. Наведена правила нису спорна у случајевима када је обавеза за ПДВ у пореском периоду у ком је промет извршен исказана у исправном износу (рачун је сторниран из других разлога), односно када је обавеза за ПДВ утврђена у вишем износу него што је требало, али је и даље отворено питање како да податке исказе обвезник који је у пореском периоду у ком је промет извршен исказао мањи износ ПДВ-а: да ли за тај порески период исказује додатно само разлику дугованог ПДВ-а или исказује и укупан износ ПДВ-а из нове фактуре (у оба случаја уз подношење измењене ПДВ пријаве за порески период у ком је промет извршен). Поменути корисничким упутством не налаже се подношење измењене пореске пријаве, при чему такав суштински неформалан документ не може да дерогира норму закона, конкретно Закона о пореском поступку и пореској администрацији, који налаже обавезу подношења измењене пореске пријаве. Оне морају да се примењују све до пореског периода јануар 2027. године, од када могу да се примењују одредбе члана 50. став 6. Закона о ПДВ-у, којима је прописана могућност да кроз текућу пореску пријаву могу да се исправљају грешке из ранијих периода, без обавезе подношења измењене пореске пријаве.

2.5 Сторнирање рачуна/докумената по основу трансакција за које не постоји обавеза обрачунавања ПДВ-а

У складу с чланом 255а став 5. Правилника о ПДВ-у, у случају сторнирања докумената који се односе на промет добара и услуга за који не постоји обавеза обрачунавања ПДВ-а у складу са Законом, и то:

- 1) **рачуна за промет** добара и услуга за који не постоји обавеза обрачунавања ПДВ-а у складу са Законом, **документа о повећању и авансног рачуна**, смањује се износ накнаде;
- 2) **документа о смањењу** за промет добара и услуга за који не постоји обавеза обрачунавања ПДВ-а у складу са Законом и документа о смањењу аванса, повећава се износ накнаде.

У случају сторнирања рачуна за промет добара односно услуга:

- који је ослобођен ПДВ-а у складу с чланом 24. Закона о ПДВ-у – податак о смањењу накнаде исказује се у одговарајућем пољу 1.1–1.4 обрасца ПОПДВ, што значи у истом пољу у ком је исказана накнада по основу издатог рачуна, само с предзнаком „минус”;
- који је ослобођен ПДВ-а у складу с чланом 25. Закона о ПДВ-у – податак о смањењу накнаде исказује се у одговарајућем пољу 2.1–2.4 обрасца ПОПДВ, што значи у истом пољу у ком је исказана накнада по основу издатог рачуна, само с предзнаком „минус”;
- који није предмет опорезивања ПДВ-ом јер је место промета добара односно услуга иностран-

ство – податак о смањењу накнаде исказује се у пољу 11.1 обрасца ПОПДВ, с тим што смањење може да се врши до нуле јер у том пољу податак не може да буде у минусу.

Према нашем мишљењу, у истим пољима исказују се и подаци о смањењу накнаде у случају сторнирања документа о повећању, односно сторнирања авансног рачуна.

У случају сторнирања **документа о смањењу** за промет добара и услуга, односно документа о смањењу аванса:

- који је ослобођен ПДВ-а у складу с чланом 24. Закона о ПДВ-у – податак о повећању накнаде исказује се у одговарајућем пољу 1.1–1.4 обрасца ПОПДВ, што значи у истом пољу у ком је исказан податак о смањењу накнада по основу издатог документа о смањењу;
- који је ослобођен ПДВ-а у складу с чланом 25. Закона о ПДВ-у – податак о повећању накнаде исказује се у одговарајућем пољу 2.1–2.4 обрасца ПОПДВ, што значи у истом пољу у ком је исказан податак о смањењу накнада по основу издатог документа о смањењу;
- који није предмет опорезивања ПДВ-ом јер је место промета добара односно услуга иностранство – податак о повећању накнаде, према нашем мишљењу, не исказује се у обрасцу ПОПДВ јер по иницијално издатом документу о смањењу подаци нису исказани у табели 11 обрасца ПОПДВ.

ПС

Електронски часопис **ЛЕГЕ АРТИС – ПРОПИСИ У ПРАКСИ**

Часопис „Lege Artis – ПРОПИСИ У ПРАКСИ”, електронско издање, са стручним ауторским текстовима, већ дужи низ година незаобилазни је саветник и дневни пратилац у свачијем пословању. Намењен је, пре свега, правним службама у јавном и приватном сектору, привредним субјектима, установама, адвокатским канцеларијама итд.

Од области у часопису издвајамо: Јавне набавке и буџети, Грађанско право, Кривично и прекршајно право, Образовање, Планирање, изградња, становање, Привредно право, Радно право, Управно право, Здравствене установе, здравствена заштита и здравствено осигурање и друге области, као и сталне рубрике „Портал читалаца”, „Календар правних аката” и „Регистар прописа”.

Тренутно се у издању налази преко 1.800 чланака, при чему у току године излази 12 бројева.

Чланци из свих досадашњим бројева доступни су у е-часопису, с тим што им се приступа у оквиру издања Прописи. нет, а повезани су са релевантним прописима.

За препоруке и групе информације пишите нам на: office@ingpro.rs или нас позовите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Правила издавања и нови рок за сачињавање интерног рачуна почев од пореског периода април 2026. године

Изменама Правилника о порезу на додату вредност и Правилника о електронском фактурисању одређен је нови рок за сачињавање интерног рачуна, а прописана су и правила издавања интерног рачуна.

Према члану 42. став 10. Закона о ПДВ-у, прималац добара и услуга који је порески дужник у складу с тим законом сачињава интерни рачун по основу промета добара и услуга, повећања основице за промет, смањења основице за промет, аванса и смањења аванса.

Изменама у члану 196. Правилника о ПДВ-у одређен је нови рок за сачињавање интерног рачуна, а прописан је и начин сачињавања интерног рачуна.

Према непромењеним одредбама члана 196. став 1. Правилника о ПДВ-у, интерни рачун сачињава прималац добара односно услуга који је порески дужник за:

- промет добара и услуга за који постоји обавеза обрачунавања ПДВ-а, који му у Републици Србији врши страном лице које није обвезник ПДВ-а – сходно члану 10. став 1. тачка 3) Закона о ПДВ-у, односно
- промет добара и услуга за који постоји обавеза обрачунавања ПДВ-а, који му у Републици Србији врши други обвезник ПДВ-а који за тај промет није порески дужник – сходно члану 10. став 2. Закона о ПДВ-у.

Поменути порески дужник сачињава:

- интерни рачун – страном лице, односно
- интерни рачун – обвезник ПДВ-а.

У складу с чланом 42. став 10. Закона о ПДВ-у прималац добара и услуга који је порески дужник у складу с тим законом сачињава интерни рачун по основу промета добара и услуга, повећања основице за промет, смањења основице за промет, аванса и смањења аванса.

Напомињемо да ће **обавеза сачињавања интерног рачуна у СЕФ-у (у Појединачној евиденцији ПДВ-а – интерни рачун) постојати по основу пореских обавеза које су настале почев од априла месеца**. Другим речима, интерни рачун сачињаваће се по основу промета који су извршени почев од априла, за које је порески дужник прималац добара и услуга, као и по основу авансних плаћања која су извршена почев од априла за будући промет за који је порески дужник прималац.

С друге стране, ако је пореска обавеза настала пре 1. априла 2026. године, а обвезник сачињава интерни рачун након 31. марта 2026. године, интерни рачун сачињава се ван СЕФ-а (у складу са старим правилима), а интерни ПДВ биће додатно евидентиран у Појединачној евиденцији – интерни рачун.

Такође, **интерни рачун у СЕФ-у (у Појединачној евиденцији ПДВ-а – интерни рачун) сачињаваће се и по основу измене основице (повећања или смањења) до које долази почев од априла месеца, без обзира на то у ком пореском периоду је извршен промет за који долази до измене основице**. На пример, ако је промет (за који је порески дужник прималац) извршен у марту, прималац по том основу сачињава интерни рачун ван СЕФ-а, а интерни ПДВ евидентира у Појединачној евиденцији ПДВ-а. Ако у априлу дође до смањења основице, прималац по том основу сачињава интерни рачун за смањење основице у СЕФ-у, тј. у Појединачној евиденцији – интерни рачун.

1 Рок за сачињавање интерног рачуна

У складу с чланом 196. став 2. Правилника о ПДВ-у интерни рачун сачињава се закључно са **12. даном** календарског месеца по истеку пореског периода у којем је дошло до:

- 1) промета добара и услуга;

ПДВ-а долази издавањем документа о повећању од стране претходног учесника у промету. Ради се о случајевима префактурисања зависних трошкова промета, када до повећања основице долази на дан издавања документа о повећању. **У таквом случају као податак о датуму повећања у интерном рачуну наводи се датум када је претходни учесник у промету издао документ о повећању.** Тако нпр. када обвезнику ПДВ-а извођач радова који му је извршио промет из области грађевинарства, за који је он обрачунао ПДВ као порески дужник из члана 10. став 2. тачка 3) Закона о ПДВ-у, префактурише зависне трошкове предметног промета, за датум повећања основице за обрачун ПДВ-а (а тиме и за датум настанка пореске обавезе за ПДВ на износ тог повећања) узима се датум када је извођач радова издао документ о повећању.

Иако је чланом 196. став 4. тачка 5) Правилника о ПДВ-у прописано да је елемент интерног рачуна, између осталог, и датум настанка пореске обавезе, односно датум смањења накнаде или аванса, с обзиром на то да корисник СЕФ-а интерни рачун сачињава у СЕФ-у као Појединачну евиденцију – интерни рачун, прописано поједностављење за тог обвезника нема никакву примену ни употребну вредност. Наиме, чланом 20. Правилника о електронском фактурисању, који уређује садржину Појединачне евиденције – интерни рачун, тај податак уопште није прописан/предвиђен као обавезан елемент интерног рачуна (нити на корисничком интерфејсу приликом сачињавања Појединачне евиденције – интерни рачун са основом одабира „Повећање” или „Смањење” постоји поље за унос датума смањења, односно настанка обавезе за ПДВ у случају повећања накнаде). Самим тим, предметно поједностављење може да се примени једино у случају када се интерни рачун сачињава ван СЕФ-а (а то ће бити случај када га сачињава обвезник који није обвезник ПДВ-а нити добровољни корисник СЕФ-а).

Суштина је у томе да се, дакле, приликом сачињавања Појединачне евиденције – интерни рачун са основом одабира „Повећање” или „Смањење” иста свакако сачињава за порески период у којем је дошло до измене накнаде.

4.2 Могућност сачињавања једног интерног рачуна по основу свих повећања, односно свих смањења у пореском периоду на основу закљученог уговора

У складу с чланом 196. став 8. Правилника о ПДВ-у, ако у једном пореском периоду на основу закљученог уговора дође до измене основице за извршени промет добара и услуга по више основа, може да се сачини један интерни рачун по основу свих повећања, односно један интерни рачун по основу свих смањења. Опет, у складу с чланом 196. став 9. Правилника о ПДВ-у, наведено се не примењује када је реч о повећању до којег долази издавањем документа о повећању од стране претходног учесника у промету.

Ново правило подразумева могућност (не и обавезу) да прималац, као порески дужник, сачини само један интерни рачун по основу свих смањења основице у пореском периоду која настају по основу закљученог уговора с конкретним лицем које му промет врши.

На пример, закључен је уговор са добављачем за добра или услуге којим је предвиђено неколико различитих попушта. Након извршеног промета дошло је до првог смањења основице 20. априла, а затим и до другог смањења 30. априла. Епилог је да прималац, као порески дужник, не мора да сачини два већ само један интерни рачун за оба смањења у пореском периоду.

С друге стране, када је у питању **накнадно повећање накнаде**, уколико у истом пореском периоду дође до повећања основице за конкретан промет по више основа (осим по основу накнадног зарачунавања трошкова), порески дужник може да сачини један интерни рачун (основ: повећање) за сва та повећања. При томе, по основу накнадног зарачунавања трошкова које врши добављач пореска обавеза настаје на дан издавања документа о повећању, с тим што порески дужник не може да сачини један интерни рачун за више повећања накнаде која су настала у истом пореском периоду услед зарачунавања трошкова, већ по сваком примљеном документу о повећању сачињава посебан интерни рачун.

Поступак ликвидације са аспекта ПДВ-а

Ликвидација привредног друштва, као начин престанка истог, представља поступак који се спроводи када друштво нема довољно финансијских средстава за покриће свих својих обавеза. Ликвидација може да се спроведе само ако друштво има довољно средстава за потпуно намирање свих поверилаца. Поступак ликвидације регулисан је одредбама Закона о привредним друштвима („Сл. гласник РС” бр. 36/11, 99/11, 83/14 – др. закон, 5/15, 44/18, 95/2018, 91/19, 109/21 и 19/25 – даље: Закон о привредним друштвима).

Са аспекта Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС” бр. 84/04... и 109/25 – даље: Закон о ПДВ-у), обвезник ПДВ-а који започне поступак ликвидације примењује системска правила у смислу остваривања права на одбитак претходног пореза, обрачунавања ПДВ-а, подношења пореске пријаве и друго, односно има сва права и обавезе као и у току редовног пословања.

У току поступка ликвидације евидентира се имовина предузећа и уновчава како би се измириле све обавезе према повериоцима, а затим следи поступак гашења и брисања привредног друштва из Агенције за привредне регистре (даље: АПР).

Расподела ликвидационог остатка не сматра се прометом са аспекта Закона о ПДВ-у јер се расподела врши након брисања обвезника из система ПДВ-а.

Сагласно одредби члана 38а став 1. Закона о ПДВ-у, на захтев обвезника који у претходних 12 месеци није остварио укупан промет већи од 8.000.000 динара, укључујући и обвезника из члана 33. став 5. и члана 34. став 8. истог закона, за престанак обавезе плаћања ПДВ-а порески орган спроводи поступак и издаје потврду о брисању из евиденције за ПДВ. У вези с наведеним обвезник ПДВ-а који је у претходних 12 месеци остварио укупан промет добара и услуга мањи од 8 милиона динара може да се брише из система ПДВ-а у било ком тренутку у току ликвидације, у складу са општим правилима из За-

кона о ПДВ-у. Уколико обвезник не буде избрисан из система ПДВ-а у току поступка ликвидације (јер нису испуњени услови за то), **биће у обавези да по сили закона буде избрисан најкасније у року од 15 дана пре подношења захтева за брисање из АПР-а.**

1 Обавештење о промени пословног имена

Покретањем поступка ликвидације уз пословно име привредног друштва обавезно се додаје одредница „у ликвидацији”, сагласно одредби члана 22. став 5. Закона о привредним друштвима.

Отпочињање поступка ликвидације, независно од промене пословног имена, не доводи до брисања обвезника ПДВ-а, па не постоји обавеза подношења нове евиденционе пријаве, већ привредно друштво у ликвидацији задржава ранији статус обвезника ПДВ-а.

Промена пословног имена подразумева промену података из евиденционе пријаве. С тим у вези, а према члану 51а став 1. Закона о ПДВ-у, обвезник ПДВ-а дужан је да у електронском облику обавести порески орган о изменама података из евиденционе пријаве који су од значаја за обрачунавање и плаћање ПДВ-а најкасније у року од пет дана од дана настанка измене. Према одредби члана 208. став 1. Правилника о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС” бр. 37/21... и 30/26 – даље: Правилник о ПДВ-у), ако се након подношења евиденционе пријаве промене подаци исказани у евиденционој пријави који су од значаја за опорезивање, обвезник ПДВ-а обавештава Пореску управу о насталим променама у електронском облику, преко портала Пореске управе. Подацима од значаја за опорезивање сматрају се, између осталог, подаци о идентификацији подносиоца евиденционе пријаве.

Према томе, уколико обвезник ПДВ-а промени податке од значаја за опорезивање, потребно је да

ПОРЕЗИ

о брисању из евиденције ПДВ-а. Притом је важно указати на то да потврда о брисању из евиденције ПДВ-а неће бити издата уколико није измирена обавеза по основу ПДВ-а.

У случају ликвидације друштва, саветујемо да се право на повраћај неискоришћеног пореског кредита по основу ПДВ-а оствари пре брисања из регистра АПР-а.

Рок за подношење последње пореске пријаве прописан је чланом 50. став 4. Закона о ПДВ-у. За пореску пријаву која се односи за претходни порески период не постоји посебан рок у случају подношења захтева за брисање из евиденције, већ се на њу примењује општи рок за подношење пореске пријаве. У пракси, уколико тај рок још није истекао, пријава за претходни порески период може да се поднесе заједно с последњом пореском пријавом.

По примљеном захтеву пореског обвезника за брисање из евиденције за ПДВ Пореска управа спроводи поступак у оквиру којег врши контролу података из пописне листе и издаје потврду о брисању из евиденције обвезника ПДВ-а на обраци ПБПДВ, у електронском облику – уколико су испуњени услови за брисање и измирене обавезе по основу ПДВ-а. Према одредби члана 267. став 2. Правилника о ПДВ-у, приликом спровођења поступка по захтеву за брисање Пореска управа води рачуна о томе да не дође до двоструког опорезивања промета добара и услуга ПДВ-ом, односно до неопорезивања промета добара и услуга на који треба да се плати ПДВ.

Напомињемо да, у случају када се у поступку контроле утврди да обвезник у пореској пријави није правилно исказао износ ПДВ-а, износ који се исказује као исправка одбитка претходног пореза, надлежни порески орган доноси решење којим се утврђује износ пореске обавезе и доставља пореском обвезнику наложени износ ПДВ-а за уплату.

Притом овде треба указати на то да за обвезнике који су поднели захтев за брисање из евиденције за ПДВ за време трајања поступка провере од стране пореског органа на сајту Пореске управе, у делу евиденције обвезника ПДВ-а, стајаће напомена да је код конкретног обвезника у току поступак по

захтеву за брисање из евиденције за ПДВ како би се свим обвезницима омогућило да буду упознати с наведеном информацијом, као битном за обављање своје делатности и исказивање података у својој пореској пријави. Наиме, обвезник ПДВ-а који је престао да обавља ПДВ активност подноси захтев за брисање и престаје да обрачунава ПДВ од дана који је одредио као дан престанка обављања ПДВ активности, али до добијања потврде о брисању не брише се из евиденције за ПДВ. Управо из тог разлога на сајту Пореске управе објављује се наведена информација како би примаоци добара и услуга могли да провере исправност примљеног рачуна.

Неопходно је овде указати на то да, у случају да је обвезник који је поднео захтев за брисање исказао ПДВ у рачуну, прималац тог рачуна не би имао право на одбитак претходног пореза, док би лице које је исказало ПДВ дуговало тако исказани износ ПДВ-а у складу с одредбом члана 44. Закона о ПДВ-у.

Сагласно одредби члана 47. Закона о ПДВ-у, обвезник је дужан да евиденцију о ПДВ-у и документацију на основу које води ту евиденцију чува до истека рока застарелости за утврђивање и наплату ПДВ-а, односно најмање десет година по истеку календарске године од момента прве употребе објекта и завршетка улагања у објекте из члана 32. тог закона. Међутим, важно је указати на то да лице којем је надлежни порески орган на основу поднетог захтева за брисање из евиденције за ПДВ због престанка обављања делатности издао потврду о брисању из евиденције за ПДВ није дужно да, у смислу одредбе члана 47. Закона о ПДВ-у, чува евиденцију о ПДВ-у након брисања из евиденције за ПДВ.

У Мишљењу Министарства финансија бр. 413-00-233/2012-04 од 10. 4. 2012. године, које се односи на, између осталог, обавезу обвезника да чува евиденцију након брисања из система ПДВ-а, истакнуто је следеће:

Лице којем је надлежни порески орган, на основу њојнеиої захтева из члана 40. став 1. Закона, издао њојтврду о брисању из евиденције за ПДВ, није дужно да, у смислу одредбе члана 47. Закона, чува евиденцију о ПДВ након брисања из евиденције за ПДВ.

Трошкови и порески третман систематских прегледа запослених из средстава послодавца

Увод

Здравствена заштита запослених битна је са становишта прописа и праксе, али и хуманости. Закон о здравственој заштити („Сл. гласник РС” бр. 25/2019 и 29/2025) у члану 14. утврђује да послодавац организује и обезбеђује из својих средстава здравствену заштиту запослених ради стварања услова за здравствено одговорно понашање и заштиту здравља на радном месту запосленог, која обухвата, између осталог, и друге превентивне мере (препоручену имунизацију, необавезне систематске прегледе), у складу са општим актом послодавца.

На тај начин „ресорни” закон уводи могућност „систематских прегледа” који ће послодавцима омогућити комплетнију слику о здравственим способностима запослених и неопходну превенцију ради смањење одсуствовања с рада због боловања. Законски услови су да се такви прегледи врше из средстава послодавца и да су предвиђени општим актом послодавца.

Подсећамо на то да је по питању заштите здравља запослених на раду Законом о раду („Сл. гласник РС” бр. 24/2005, 61/2005, 54/2009, 32/2013, 75/2014, 13/2017 – одлука УС и 113/2017) утврђено следеће:

- 1)** чланом 12 – да запослени има право на безбедност и здравље на раду, здравствену заштиту, заштиту личног интегритета и друга права у случају болести, смањења или губитка радне способности и старости;
- 2)** чланом 16 – да је послодавац дужан да запосленом обезбеди услове рада и организује рад ради безбедности и заштите живота и здравља на раду, у складу са законом и другим прописима;
- 3)** чланом 38 – да уговор о раду може да се закључи за послове с повећаним ризиком, утврђене у складу са законом, само ако запослени испуњава услове за рад на тим пословима, с тим што запослени може да ради на таквим пословима само на основу претходно утврђене здравствене способности за

рад на тим пословима од стране надлежног здравственог органа, у складу са законом.

Дату законску регулативу комплетира Закон о безбедности и здрављу на раду („Сл. гласник РС” бр. 35/2023), у чијем је чл. 15. прецизирана обавеза послодавца да на основу акта о процени ризика и оцене здравствене установе која обавља делатност медицине рада обезбеди прописане лекарске прегледе запослених у складу с тим законом, а затим у члану 17. и обавеза да на основу непристрасне оцене здравствене установе која обавља послове медицине рада одреди посебне здравствене услове које морају да испуне запослени за обављање послова на радним местима с повећаним ризицима.

Наведене законске одредбе, као и одредбе Правилника о претходним и периодичним лекарским прегледима запослених на радним местима с повећаним ризиком („Сл. гласник РС” бр. 120/2007, 93/2008 и 53/2017) пре свега имају у виду обављање послова на радним местима с повећаним ризиком и утврђивање често специфичних здравствених способности запослених за конкретна радна места. Међутим, за послодавце може да буде од користи и опште здравствено стање запослених за обављање других, мање ризичних, послова код послодавца јер су заинтересовани за то да њихови запослени воде рачуна о свом здрављу, превенирају евентуалне здравствене тегобе и мање користе боловања. То и јесте основна намена систематских прегледа, о којима више речи следи у наставку.

1 Основна намена систематских прегледа

Како се могло уочити у наведеној одредби члана 14. Закона о здравственој заштити, првенствени циљ систематских прегледа је превенција. Тај, али и остали наведени прописи дефинишу када послодавац шаље запослене на прегледе за тачно дефинисана радна места и услове рада на њима,

ност („Сл. гласник РС” бр. 84/2004... и 109/2025 – даље: Закон о ПДВ-у), ПДВ не плаћа се на промет услуга које пружају здравствене установе у складу с прописима који регулишу здравствену заштиту, укључујући и смештај, негу и исхрану болесника у тим установама, осим апотека и апотекарских установа. Такво пореско ослобођење прописано је без права на одбитак претходног пореза.

Чланом 135. Правилника о ПДВ-у прецизирано је да се услугама, у смислу члана 25. став 2. тачка 7) Закона, сматрају:

- превентивне,
- дијагностичко-терапијске и
- рехабилитационе услуге,

које пружају домови здравља, болнице, заводи, заводи за јавно здравље, клинике, институти, клиничко-болнички центри и клинички центри у складу с прописима који уређују здравствену заштиту, регистроване за обављање тих делатности, као и смештај, нега и исхрана болесника у тим

установама, независно од тога да ли су оне усмерене ка остваривању добити.

Превентивним услугама сматрају се услуге које имају **за циљ спречавање неповољног здравственог стања**. Дијагностичко-терапијским услугама сматрају се услуге успостављања дијагнозе у циљу **одређивања терапије, успостављања дијагнозе, одређивања и спровођења терапије**. Рехабилитационим услугама сматрају се услуге чији је циљ делимично или потпуно враћање изгубљене функције људског тела.

5 Рачуноводствено евидентирање

Када накнада трошкова систематских прегледа запослених нема карактер зараде, плаћање здравственој установи која врши те прегледе представља трошак послодавца и књижи се на рачуну 550 – *Трошкови нейроизводних услуга*.

ПС

Жељко Албанезе

Исплате запосленима за време војне обавезе

Увод

Према одредбама Закона о војној, радној и материјалној обавези („Сл. гласник РС” бр. 88/2009, 95/2010 и 36/2018 – даље: Закон), војну обавезу у миру, ванредном или ратном стању имају сви грађани који се припремају и оспособљавају за извршавање војних дужности и других задатака одбране, у складу са законом.

Сходно члану 3. Закона, војна обавеза је општа и подлежу јој држављани Републике Србије, а састоји се од регрутне обавезе, обавезе служења војног рока, обавезе вршења цивилне службе и обавезе у резервном саставу, које се испуњавају под условима прописаним тим и посебним законом.

Сагласно овлашћењу из чл. 67 и 68. Закона за доношење одговарајућег подзаконског акта, Влада Ре-

публике Србије донела је Уредбу о износу и начину исплате накнада за вршење војне обавезе („Сл. гласник РС” бр. 104/2018 и 92/2024 – даље: Уредба), којом се ближе уређују:

- 1) износ и начин исплате накнада путних и других трошкова у вези са вршењем војне обавезе, односно обуке за одбрану земље, као и
- 2) услови за остваривање права, износ и начин обрачуна и исплате накнада за вршење службе у резервном саставу, односно обуке за одбрану земље.

У смислу Уредбе, под накнадом за вршење службе у резервном саставу, односно обуке за одбрану земље сматра се накнада зараде запосленима, односно новчана накнада осталим лицима. Право на наведену накнаду имају како запослена лица тако и лица која самостално обављају делатност, али и остала лица за време вршења службе у резервном саставу, односно обуке.

јединица и установа у којој је лице вршило службу у резервном саставу, односно обуку, и то месечно уназад, преко текућих рачуна лица у резервном саставу отворених у банкама. Ако служба у резервном саставу, односно обука траје краће од месец дана – накнада се исплаћује сразмерно броју дана проведених у вршењу службе у резервном саставу, односно обуке, по завршетку те службе односно обуке.

Време које је лице у резервном саставу провело у вршењу службе у резервном саставу, односно обуке утврђује се на основу службене евиденције команде, јединице и установе у којој је вршило ту службу односно обуку. По завршетку службе у резервном саставу, односно обуке команда, јединица и установа издаје потврду о времену проведеном у вршењу те службе односно обуке, која се издаје на обрасцу ПЛРС, који је дат у прилогу 4 Уредбе.

6 Исплата накнаде трошкова војнику на служењу војног рока, односно лицу у резервном саставу

Сагласно чл. 3. и 4. Уредбе, војнику на служењу војног рока, односно лицу у резервном саставу које је позвано у вези са вршењем војне обавезе, односно

обуке за одбрану земље, припада накнада трошкова за превоз средствима јавног саобраћаја:

- од места пребивалишта до места јављања за извршење војне обавезе, односно обуке, и
- од места вршења војне обавезе, односно обуке до места пребивалишта.

Такође, војнику на служењу војног рока, односно лицу у резервном саставу припада накнада:

- трошкова превоза средствима јавног саобраћаја за извршавање службених задатака у месту служења војног рока, односно у месту вршења службе у резервном саставу, односно обуке;
- трошкова за службено путовање на које је упућено за време служења војног рока, односно вршења службе у резервном саставу, односно обуке, у складу са законом.

Војнику на служењу војног рока припадају трошкови путовања приликом коришћења редовног и наградног одсуства и отпуста, односно прекида служења војног рока.

Наведене накнаде трошкова обрачунавају се и исплаћују у износу и на начин утврђен одредбама прописа којима се прописују услови, начин остваривања и висина накнаде путних и других трошкова и других примања у Војсци Србије.

ИНГ-ПРО

Нови правилник за повраћај више плаћеног доприноса за обавезно социјално осигурање – пример примене за 2025. годину –

Увод

Одредбама чл. 66. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање („Сл. гласник РС” бр. 84/2004... и 109/2025 – даље: Закон о доприносима) утврђено је да обвезник доприноса који је сам платио доприносе, односно којем је у његово име и у његову корист плаћен допринос из основице која прелази износ највише годишње основице за календарску годину – има право на повраћај тако више плаћеног износа доприноса. Право на повраћај више плаћеног износа доприноса утврђује се решењем Пореске управе, на захтев обвезника доприноса који се подноси на прописаном обрасцу.

Ради спровођења наведених законских одредби у пракси министар финансија, министар за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и министар здравља споразумно су донели (НОВИ) **Правилник о условима, поступку и начину повраћаја више плаћеног доприноса за обавезно социјално осигурање и престанку обавезе плаћања доприноса по основу уговорене накнаде у току текуће године** („Сл. гласник РС” бр. 29/2026 од 26. 3. 2026. године – даље: **Правилник**).

Правилник је ступио на снагу 3. 4. 2026. године, заједно с којим даном је престао да важи Правилник о условима, поступку и начину повраћаја више плаћеног доприноса за обавезно социјално осигурање и престанку обавезе плаћања доприноса по основу уговорене накнаде у текућој години („Сл. гласник РС” бр. 100/2004). Очигледно да је „стари” правилник донет пре више од 20 година, па се новим правилником усклађује поступак повраћаја доприноса са актуелном праксом и поступцима Пореске управе.

Правилником су прописани:

1) услови, поступак и начин за повраћај више плаћеног доприноса за обавезно социјално осигурање (даље: допринос) и

2) престанак обавезе плаћања доприноса по основу уговорене накнаде у току текуће године.

1 Повраћај више плаћеног доприноса

Према члану 2. Правилника, обвезник доприноса који је сам платио доприносе, односно којем су у његово име и у његову корист плаћени доприноси из основице која прелази износ највише годишње основице за календарску годину, утврђене у складу са Законом о доприносима, остварује право на повраћај више плаћеног доприноса у складу са Законом о доприносима и Правилником.

У вези са датом одредбом Правилника подсећамо на то да је, сагласно Закону о доприносима, највиша годишња основица доприноса највиши износ на који се обрачунавају и плаћају доприноси по свим основима за календарску годину осигурања. Она се израчунава у висини збира износа 12 месечних петоструких највиших месечних основица доприноса, остварених у периоду за претходних 12 месеци почев од септембра у текућој години. Износ највише годишње основице сваке године објављује министар надлежан за послове финансија.

1.1 Највиша годишња основица доприноса за 2025. годину

Министар финансија објавио је у „Службеном гласнику РС” број 99/2024 да највиша годишња основица доприноса за обавезно социјално осигурање за 2025. годину износи 7.877.100 динара.

Према томе, право на повраћај доприноса за социјално осигурање за 2025. годину, по Правилнику, има обвезник који је платио, односно којем је у његово име и у његову корист плаћен допринос за социјално осигурање на основицу која прелази износ од 7.877.100 динара.

Повраћај доприноса извршити на текући рачун број: _____ у _____ .
(назив банке)

У прилогу достављам доказ:

1. Уверење Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, Филијала _____ ,
број _____ од _____ 2026. године.

Подносилац захтева

2 Престанак плаћања доприноса на уговорене накнаде у току текуће године

Према члану 67. Закона о доприносима, обвезник доприноса по основу уговорене накнаде, за којег допринос обрачунава, обуставља и плаћа исплатилац прихода, **у току текуће године на прописаном обрасцу може да поднесе захтев за престанак обавезе плаћања доприноса** по основу будуће уговорене накнаде у тој години – када основица доприноса који су плаћени по основу уговорене накнаде заједно са основицама доприноса који су плаћени по другим основима достигне износ највише годишње основице доприноса. Решење о престанку обавезе плаћања доприноса по основу будуће уговорене накнаде у току текуће године доноси организација за обавезно социјално осигурање у року од 15 дана од дана подношења документованог захтева обвезника.

Слично је регулисано и чланом 7. Правилника. Према тим одредбама, обвезник доприноса за којег је у току године плаћен допринос на основицу по основу уговорене накнаде, која заједно са основицама доприноса који су плаћени по другим основима достигне износ највише годишње основице доприноса, утврђене у складу са Законом о доприносима, може да поднесе организацији надлежној за обавезно пензијско и инвалидско осигурање захтев за доношење решења о престанку обавезе плаћања доприноса по основу будуће уговорене накнаде у току текуће године. Тај захтев подноси се организацији надлежној за обавезно пензијско и инвалидско осигурање – филијали организације на чијем подручју на дан подношења захтева обвезник доприноса има пребивалиште односно бораваиште. Уз захтев, обвезник доприноса подноси уверење Пореске управе о основици доприноса и

плаћеним доприносима по основу обављања самосталне делатности и пољопривредне делатности, уколико ти подаци нису регистровани у матичној евиденцији организације надлежне за обавезно пензијско и инвалидско осигурање.

Решење о престанку обавезе плаћања доприноса по основу будуће уговорене накнаде у току текуће године доноси се на основу података које организација надлежна за обавезно пензијско и инвалидско осигурање преузима електронским путем од Централног регистра обавезног социјалног осигурања и из уверења Пореске управе о плаћеним доприносима по основу обављања самосталне делатности и пољопривредне делатности. Добијено решење Пореске управе обвезник доприноса доставља исплатиоцу уговорене накнаде ради престанка плаћања доприноса на будуће уговорене накнаде у току текуће године.

Према томе, престанак обавезе плаћања доприноса у 2026. години може да се односи само на осигуранике који имају примања по више основа (зарада, самостална делатност, уговорена накнада), а пре краја 2026. године остваре приходе, односно уплате доприносе на основицу већу од највише годишње основице за 2026. годину (коју ће објавити министар финансија). Дакле, они имају право да за остатак године траже ослобођење од плаћања доприноса на уговорену накнаду.

Битно је нагласити да се у том случају ослобођење од плаћања доприноса до краја 2026. године односи само на будуће уговорене накнаде, нпр. по основу уговора о делу, трговинског заступања, допунског рада и других уговорених накнада, али се не односи на обавезу плаћања доприноса по основу зараде.

ПС

Календар пореских и других обавеза за мај 2026. године

Закон о акцизама			
Правилник о начину и поступку обрачунавања и плаћања акцизе на електричну енергију за крајњу потрошњу			
Правилник о ближим условима, начину и поступку за остваривање права на рефракцију плаћене акцизе на деривате нафте, биогорива и биотечности из члана 9. став 1. т. 3), 5) и 7) Закона о акцизама, који се користе за транспортне сврхе и за грејање			
Правилник о ближим условима, начину и поступку за остваривање права на рефракцију плаћене акцизе на деривате нафте и биотечности из члана 9. став 1. т. 3), 4), 5), 6) и 7) Закона о акцизама, који се користе као енергетска горива у производњи електричне и топлотне енергије или у индустријске сврхе			
Правилник о начину и поступку обрачунавања и плаћања акцизе на електричну енергију за крајњу потрошњу и на компримовани природни гас који се користи за погон превозних средстава			
Опис	Период	Рок	Основ
Подношење пореске пријаве за обрачун акцизе (ПП ОА) и плаћање акцизе	16. 4 – 30. 4. 2026. 1. 5 – 15. 5. 2026.	15. 5. 2026. 29. 5. 2026.	Обрачун акцизе саставља се у роковима за плаћање акцизе, и то: 1) најкасније последњег радног дана у месецу за износ акцизе обрачунат за период од 1. до 15. дана у месецу; 2) најкасније 15. дана по истеку месеца за износ акцизе обрачунат за период од 16. до краја претходног месеца.
Захтев за рефракцију плаћене акцизе на деривате нафте, односно биотечности који се користе за грејање пословног односно стамбеног простора, на обрасцу РЕФ-Г	1. 4 – 30. 4. 2026.	најраније 20. 5. 2026.	Привредни субјект који загрева пословни простор, односно физичко лице које загрева стамбени простор подноси захтев Пореској управи за рефракцију плаћене акцизе на деривате нафте, односно биотечности који се користе за грејање пословног односно стамбеног простора
Захтев за рефракцију плаћене акцизе на гасна уља и биотечности која се користе као енергетска горива у производњи електричне и топлотне енергије, на обрасцу РЕФ-ЕТЕ	1. 4 – 30. 4. 2026.	најраније 20. 5. 2026.	Рефракцију плаћене акцизе остварује лице које се, у складу са прописима којима се уређује област енергетике, бави производњом електричне и топлотне енергије
Захтев за рефракцију плаћене акцизе на деривате нафте који се користе у индустријске сврхе, на обрасцу РЕФ-И	1. 4 – 30. 4. 2026.	најраније 20. 5. 2026.	Рефракцију плаћене акцизе остварује лице за гасна уља из члана 9. став 1. тачка 3) Закона о акцизама, која се користе као енергетско гориво у индустријске сврхе, односно када се предметни деривати нафте користе као енергетско гориво или као репродукциони материјал у процесу производње акцизних односно неакцизних производа
Подношење пореске пријаве о обрачуну акцизе на електричну енергију за крајњу потрошњу и/или компримовани природни гас за погон превозних средстава (ПП ОАЕЛКПГ)	1.4 – 30. 4. 2026.	15. 5. 2026.	Пореска пријава подноси се најкасније у року од 15 дана по истеку обрачунског периода у коме је извршено читавање електричне енергије, односно по истеку обрачунског периода у коме је извршено компримовање природног гаса, промет компримованог природног гаса или утрошен компримовани природни гас за погон сопствених превозних средстава.

Закон о порезу на добит правних лица			
Опис	Период	Рок	Основ
Месечна аконтација пореза на добит правних лица	1. 4 – 30. 4. 2026.	15. 5. 2026.	На основу пореске пријаве за претходну годину, односно претходни порески период, или на основу месечне аконтације из последњег месеца претходног пореског периода
Подношење пријаве на обрасцу ПДПО/С	у року од 3 дана од исплате		Резидентни обвезник који откупљује секундарне сировине и отпад од резидентног, односно нерезидентног правног лица дужан је да приликом исплате накнаде тим лицима најкасније у року од три дана од дана исплате обрачуна, обустави и на прописани рачун уплати порез по одбитку, као и да поднесе пореску пријаву надлежном пореском органу. Пријава се подноси на обрасцу ПДПО/С.

Закон о порезима на имовину			
Опис	Период	Рок	Основ
Годишњи порез на имовину по решењу органа јединице локалне самоуправе	април–јун 2026.	15. 5. 2026.	Право својине, односно право својине на земљишту површине преко 10 ари, право закупа, односно коришћења стана или куће за становање, конституисано у корист физичког лица, право коришћења грађевинског земљишта површине преко 10 ари у складу са законом којим се уређује правни режим грађевинског земљишта, право коришћења непокретности у јавној својини од стране имаоца права коришћења у складу са законом којим се уређује јавна својина, коришћење непокретности у јавној својини од стране корисника непокретности у складу са законом којим се уређује јавна својина, државина непокретности на којој ималац права својине није познат или није одређен, државина непокретности у јавној својини без правног основа, државина и коришћење непокретности по основу уговора о финансијском лизингу

Закон о порезу на додату вредност Правилник о порезу на додату вредност			
Опис	Период	Рок	Основ
Подношење и плаћање ПДВ-а за пореског дужника који није обвезник ПДВ-а	1. 4 – 30. 4. 2026.	10. 5. 2026.	Пореску пријаву ПДВ дужни су да поднесу и порески дужници који нису обвезници ПДВ-а у року од десет дана по истеку пореског периода у којем је настала пореска обавеза
Подношење ПОПДВ и ПП ПДВ и уплата ПДВ-а од стране обвезника ПДВ-а и пореских дужника из члана 10. Закона, који имају месечни порески период, као и за обвезника из члана 36а Закона	1. 4 – 30. 4. 2026.	15. 5. 2026.	Порески период за који се обрачунава ПДВ, предаје пореска пријава и плаћа ПДВ јесте календарски месец за обвезника који је у претходних 12 месеци остварио укупан промет већи од 50.000.000 динара, као и за обвезника из члана 36а Закона
Подношење захтева на Обрасцу РЕФ 3 за рефакцију пореза на додату вредност од стране традиционалних цркава и верских заједница	јануар–март 2026.	30. 5. 2026.	Рок за подношење захтева је 60 дана од истека календарског тромесечја у коме је извршено плаћање рачуна за набављена добра и услуге у Републици Србији, односно плаћен ПДВ за увоз добара у Републику Србију.

Закон о доприносима за обавезно социјално осигурање			
Опис	Период	Рок	Основ
Уплата обавезе доприноса за свештенике и верске службенике, за домаће држављане запослене у иностранству и за иностране пензионере	1. 4 – 30. 4. 2026.	15. 5. 2026.	Утврђивање обавезе доприноса за свештенике и верске службенике, за домаће држављане запослене у иностранству и за иностране пензионере врши Пореска управа решењем, на основу података о осигураницима по том основу, које јој доставља надлежна организација за обавезно социјално осигурање
Крајњи рок за исплату зарада за претходни месец, односно обрачун и уплату доприноса за обавезно социјално осигурање на најнижу основицу ако послодавац нема средства за исплату зарада	1. 4 – 30. 4. 2026.	31. 5. 2026.	Исплаћена зарада или обрачунати доприноси за обавезно социјално осигурање
Плаћање доприноса на приходе од обављања самосталне делатности за претходни месец	1. 4 – 30. 4. 2026.	15. 5. 2026.	Члан 22. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање
Плаћање доприноса за самосталне уметнике за други квартал 2026. године		15. 5. 2026.	Члан 25. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање
Плаћање доприноса за пољопривреднике за други квартал 2026. године		15. 5. 2026.	Члан 28. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање

Чланом 80. *ст*ав 5. Закона о *ош*тештеном *у*равном *у*ост*у*јуку („Сл. *л*асник РС” бр. 18/2016; *ау*тентично *ш*умачење – 95/2018) *у*ројисано је да, *а*ко *у*оследњи *д*ан *р*ока *у*ада на *д*ан *к*ада *о*риан не *р*ади, *р*ок *и*ст*и*че *к*ада *у*рош*е*кне *у*рви *н*аредни *р*адни *д*ан.

Актуелни статистички подаци на дан 24. 4. 2026. године

1 Просечна месечна зарада по запосленом

Просечна зарада	Објављена	Бруто	Нето
Јануар 2025. године	25. 3. 2026.	163.385,00	118.429,00
Фебруар 2026. године	24. 4. 2026.	160.067,00	116.127,00

2 Доприноси за социјално осигурање

2.1 Стопе доприноса

Стопе по којима се обрачунавају и плаћају доприноси за обавезно социјално осигурање од 1. јануара 2026. године:

Врста доприноса	На терет запосленог	На терет послодавца	Укупно
Укупно	19,90%	15,15%	35,05%
За пензијско и инвалидско осигурање	14,00%	10,00%	24,00%
За здравствено осигурање	5,15%	5,15%	10,30%
За осигурање од незапослености	0,75%	0%	0,75%

2.2 Најнижа месечна основица за обрачун доприноса

Најнижа месечна основица на коју се обрачунавају и плаћају доприноси за обавезно социјално осигурање износи **51.297,00 динара**. Та основица примењује се од 1. јануара 2026. године, а важиће до 31. децембра 2026. године.

2.3 Највиша основица за обрачун доприноса

Месечна основица на коју се обрачунавају и плаћају доприноси за обавезно социјално осигурање износи највише **732.820,00 динара**. Та основица примењује се од 1. јануара 2026. године, а важиће до 31. децембра 2026. године.

3 Минимална зарада

Месец у 2026. години	Број могућих часова рада у месецу	Минимална цена рада по часу – нето	Минимална нето зарада за месец
Јануар	176	371,00	65.296,00
Фебруар	160	371,00	59.360,00
Март	176	371,00	65.296,00
Април	176	371,00	65.296,00

Месец у 2026. години	Број могућих часова рада у месецу	Минимална цена рада по часу – нето	Минимална нето зарада за месец
Мај	168	371,00	62.328,00
Јун	176	371,00	65.296,00
Јул	184	371,00	68.264,00
Август	168	371,00	62.328,00
Септембар	176	371,00	65.296,00
Октобар	176	371,00	65.296,00
Новембар	168	371,00	62.328,00
Децембар	184	371,00	68.264,00

У претходној табели нису дати износи бруто минималне зараде зато што су послодавци, који исплаћују минималну зараду, обавезни да запосленима који примају ову зараду исплате и увећање за минули рад, топли оброк и регрес, као и друга увећања која запослени оствари у току месеца (ноћни рад, рад на празник, прековремени рад и сл.), па се бруто износ зараде утврђује након додавања ових увећања на нето минималну зараду.

4 Износ учешћа у финансирању зарада особа са инвалидитетом

Износ учешћа у финансирању зарада особа са инвалидитетом по особи са инвалидитетом коју није запослио послодавац уплаћује приликом исплате зарада за текући месец, а најкасније до **5. у наредном месецу**.

Месец у 2026. години	Износ учешћа
Јануар	77.386,00
Фебруар	84.960,50
Март	81.692,50
Април	80.033,50

5 Индекс потрошачких цена

Месец у 2026. години	„Службени гласник РС”	Индекс потрошачких цена (текући месец у односу на просек претходне године)	Месечна стопа инфлације (текући месец у односу на претходни месец)	Годишња стопа инфлације (текући месец у односу на исти месец претходне године)
Јануар	16/2026	100,8	0,3%	2,4%
Фебруар	24/2026	101,3	0,5%	2,5%
Март	34/2026	101,8	0,5%	2,8%

НЕОПОРЕЗИВИ ИЗНОСИ ПРИМАЊА – од 1. фебруара 2026. године до 31. јануара 2027. године			
ВРСТА ИСПЛАТЕ	ОСНОВ ЗА ИСПЛАТУ	ПОРЕСКИ ТРЕТМАН	Члан ЗПДГ
1	2	3	
СОЛИДАРНА ПОМОЋ (за случај болести, здравствене рехабилитације или инвалидности запосленог или члана његове породице)	До висине утврђене општим актом послодавца	Неопорезиво до 57.827 динара по случају. Преко непорезивог износа плаћа се порез на зараде по стопи од 10%	Члан 18. став 1. тачка 7)
ПОКЛОНИ ДЕЦИ ЗАПОСЛЕНИХ ДО 15 ГОДИНА СТАРОСТИ ПОВОДОМ НОВЕ ГОДИНЕ И БОЖИЋА	На основу члана 119. став 2. Закона о раду, у складу са општим актом послодавца	Неопорезиво до 14.457 динара по једном детету, док исплата преко тог износа, као и исплата детету старијем од 15 година, има карактер зараде	Члан 18. став 1. тачка 8)
ЈУБИЛАРНА НАГРАДА	До висине утврђене општим актом послодавца, док се у државним органима и јавним службама исплаћује у складу са одредбама посебних колективних уговора	Неопорезиво до 28.912 динара годишње. Преко непорезивог износа плаћа се порез на зараде по стопи од 10%	Члан 18. став 1. тачка 9)
ПОМОЋ у случају смрти члана породице запосленог	уже породице	Неопорезиво до 101.194 динара. Преко непорезивог износа плаћа се порез на зараде по стопи од 10%	Члан 18. став 1. тачка 9а)
	других чланова породице (бабе, деде...)	На цео износ обрачунава се порез од 10%	
СОЛИДАРНА ПОМОЋ за случај рођења детета	Неопорезиво до висине просечне зараде исплаћене у Републици према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике, по новорођеном детету	Просечна зарада за месец децембар 2025. године објављена је 24. 4. 2026. и износи 160.067 динара. Преко непорезивог износа плаћа се порез на зараде по стопи од 10%	Члан 18. став 1. тачка 12)
НАКНАДА ТРОШКОВА СМЕШТАЈА И ИСХРАНЕ ЗА РАД НА ТЕРЕНУ (ако послодавац није запосленом обезбедио смештај и исхрану без накнаде, члан 118. т. 4) Закона о раду)	У висини трошкова смештаја и исхране у складу са општим актом	Не плаћају се пореске обавезе	
ОСТАЛЕ СОЛИДАРНЕ ПОМОЋИ (чл. 120. т. 1) Закона о раду)	До висине утврђене општим актом послодавца	Опорезује се цео износ само порезом по стопи од 10%	
ЗАЈАМ који послодавац исплаћује запосленима	Исплаћује се у висини и према условима утврђеним општим актом код послодавца	Не опорезује се ако се отплаћује у складу са планом отплате	
СТИМУЛАТИВНЕ ОТПРЕМНИНЕ при споразумном престанку радног односа (члан 177. Закона о раду)	Исплаћује се у складу са општим актом	Плаћају се све пореске обавезе као на зараду	
ПРЕМИЈЕ за додатно добровољно пензијско осигурање и пензијски допринос у добровољни пензијски фонд и премије за добровољно здравствено осигурање, које послодавац уплаћује за запослене		Плаћа се порез на зараде (10%) и социјални доприноси (и из накнаде и на накнаду) на износ преко 8.677 динара нето. На износ до 8.677 динара не плаћају се ни порез ни доприноси	Чланови 146 и 21а
ПРЕМИЈЕ за неживотно колективно осигурање од последица незгода, колективно осигурање за случај тежих болести и хируршких интервенција и колективно осигурање живота за случај смрти запосленог услед болести	Такве уплате немају карактер зараде по Закону о раду, па се не плаћају социјални доприноси	Укупан износ је неопорезив уколико послодавац плаћа за све запослене	Члан 146
Појединачно остварен добитак од ИГАРА НА СРЕЋУ		Порез на добитке од игара на срећу не плаћа се на појединачно остварен добитак од игара на срећу, до износа од 147.757 динара;	Члан 83. став 4. тачка 1)
НАГРАДЕ и друга слична давања физичким лицима која нису запослена код исплатиоца, која произлазе из рада или друге врсте доприноса делатности исплатиоца	Исплаћује се у складу са одлуком послодавца	Неопорезиво до 19.209 динара годишње, остварено код једног послодавца. Преко непорезивог износа плаћа се порез на друге приходе од 20%	Члан 85. став 1. тачка 11)

С НАМА НЕМА ЛУТАЊА!

ИНГ-ПРО

ПРОПИСИ.НЕТ
ЕЛЕКТРОНСКО ПРАВНО ИЗДАЊЕ

Штампани часопис Lege Artis – Прописи у пракси:
НЕЗАОБИЛАЗНИ ЧАСОПИС О ПРИМЕНИ ПРОПИСА

АКТУЕЛНА ТЕМА

РАЧУНОВОДСТВО

ПОРЕЗИ

БУЏЕТСКИ КОРИСНИЦИ

ЗАРАДЕ

ПОСЛОВНЕ ФИНАНСИЈЕ

СТАТИСТИКА